Ministerie van Financiën

ma 8/10 13.00 - 14.00
9/10 10.00 uur

TER BESPREKING - MAANDAG 8 OKTOBER 13.00-~~13.30~~ 14.00 UUR

Aan
de staatssecretaris

Cluster Bedrijf Inlichtingen

M 06
@minfin.nl

M 06
@minfin.nl

notitie

Eerst bespreekversie concept 22e halfjaarsrapportage

Datum
5 oktober 2018

Notitienummer
2018-0000169830

Auteur

Van

Kopie aan

Aanleiding

Eind oktober wordt de 22e halfjaarsrapportage tegelijkertijd met het externe jaarplan aan de Tweede Kamer aangeboden. Bijgaand treft u een eerste bespreekversie van de 22e halfjaarsrapportage aan. De rapportage heeft tot doel de Kamer een stand van zaken te geven op de belangrijkste onderwerpen van de afgelopen maanden. Het beschrijven van de voortgang op actuele dossiers moet zorgen voor minder separate mondelinge Kamervragen/Kamerbrieven.

Bespreekpunten

Wij willen twee zaken met uw bespreken:

1. De boodschap/toon
   - Graag uw reactie op de kernboodschap die in de inleiding is geformuleerd: 'het hernemen van de veranderaanpak'.
     Wij adviseren u een zakelijke toon te kiezen in de rapportage en een feitelijke beschrijving te geven van de voortgang. Een appreciatie daarvan, met aandacht voor problemen en verbeterpunten, kan worden gegeven in de aanbiedingsbrief. Wij stellen voor de onderwerpen van deze aanbiedingsbrief met u te bespreken.

2. De onderwerpenlijst
   - Er zijn vooralsnog veel onderwerpen opgenomen in het actualiteitenhoofdstuk.
   - We stellen voor de onderwerpenlijst met u te bespreken: Dit gaat ook over de keuze van onderwerpen waar we mogelijk niet over willen rapporteren en onderwerpen die naar uw inzien ontbreken.

Kern

De indeling van 22e halfjaarsrapportage is gelijk aan de 21e halfjaarsrapportage. In de 22e halfjaarsrapportage is de voortgang ten aanzien van *"Beheerst Vernieuwen"* weer opgenomen en de rapportage is als volgt ingedeeld:

1. Inleiding
2. Actualiteiten
3. Beheerst Vernieuwen
4. Continuïteitsrisico's (Personeel, ICT, Sturing stand van zaken vijf vernieuwingsprojecten).

- Bijlage I: Moties en Toezeggingen
- Bijlage II: Productietabellen
- Bijlage II: De visual en de relatie met het externe jaarplan en de toetsing door ADR.

Toelichting
In de conceptrapportage dienen de volgende onderwerpen nog aangevuld/en/of geactualiseerd te worden op basis van de brieven die de komende dagen naar de Tweede Kamer worden gestuurd:

- Erf en Schenk
- Personeel/wervingsinspanning
- Bezwaar IH
- Belastingtelefoon

Voor wat betreft de structuur van de teksten zijn er nu nog veel verschillen in opbouw, kwaliteit en lengte. Deze kwaliteitsslag en het uniformeren van de teksten zal in de volgende versie worden verwerkt. Voor wat betreft de inhoud van de teksten worden in een nieuwe versie per onderwerp drie vragen beantwoord:

- Wat is aanleiding om hierover in de HJR te rapporteren?
- Wat is de stand van zaken (wat zijn problemen)?
- Wat zijn onze maatregelen daarop en wanneer wordt over voortgang gerapporteerd?

De datum van het Algemeen Overleg is nog steeds onbekend. Met u zijn de volgende voorbesprekingen gepland:

- 1e bespreking maandag 8 oktober 2018
- 2e bespreking woensdag 17 oktober 2018
- 3e bespreking woensdag 31 oktober 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1
1. Inleiding 2
2. Actualiteiten 3
3. Beheerst Vernieuwen 9
4. Overzicht risico's en beheersmaatregelen 11
Bijlage I Moties, toezeggingen en updates 14
Bijlage II Productietabellen 29
Bijlage III Visual telefonieproces 33

CONCEPT

1. Inleiding

De 22e halfjaarsrapportage van de Belastingdienst betreft de rapportage over het eerste halfjaar van 2018. Dit eerste halfjaar van 2018 stond in het teken het hernemen van de veranderaanpak bij de Belastingdienst. Met de brief 'Beheerst vernieuwen' van 26 april 2018 is een andere invulling gegeven aan de vernieuwingsopgave van de Belastingdienst. Waar eerder werd gewerkt vanuit een massief programma, wordt in beheerst vernieuwen de beperking in het verandervermogen van de Belastingdienst erkent. Met een beperkt aantal van vijf vernieuwingsprojecten is gestart. Op basis van de opgedane ervaringen zal bepaald worden met welke andere verbeterprojecten kan worden gestart, waarvoor de voorbereidingen momenteel lopen. Naast deze vernieuwingsprojecten dient permanent aandacht geschonken te worden aan het verbeteren van de interne beheersing, de reguliere uitvoerende en toezichthoudende processen alsmede de ICT.

De Belastingdienst staat de komende jaren voor een forse wervingsopgave. Als gevolg van de vertrekregeling en de reguliere uitstroom moet fors geworven worden. Daartoe is het wervingsproces sinds de zomer ingrijpend gewijzigd. Er zijn speciale wervingsdagen georganiseerd waarbij sollicitanten– bij gebleken geschiktheid – binnen één dag worden aangesteld. In de brief van PM is nader ingegaan op de werving in 2018.

Daarnaast wordt met de implementatie van de Topstructuur de interne sturing bij de Belastingdienst verder verbeterd. Door de nieuwe aanpak wordt inzicht in processen en uitvoering vergroot. Dit inzicht brengt tegelijkertijd de uitdagingen van de Belastingdienst beter in kaart. Een voorbeeld hiervan is het inzichtelijk maken van het ICT-landschap en het projectenportfolio van de IV-organisatie. Door middel van het programma Modernisering IV wordt de achterstand in beheer van ICT-systemen, de zogenoemde technische schuld verlaagd. Het doel is een wendbaarder IT-landschap te hebben, zodat wijzigingen sneller en goedkoper kunnen worden doorgevoerd.

Om de vernieuwingsprojecten, de werving van personeel, de modernisering van de IV en de verbetering van de bedrijfsvoering te realiseren is meerjarig budget van de aanvullende post overgeheveld naar de begroting van de Belastingdienst. Zoals in de brief 'Beheerst vernieuwen' is aangegeven heeft de Belastingdienst in het eerste halfjaar hiervoor bestedingsplannen opgesteld.

Er zijn grote interne veranderingen in gang gezet bij de Belastingdienst. Nog niet overal leiden de veranderingen tot zichtbare verbeteringen. Wel hebben de veranderingen verschillende problemen blootgelegd, die de komende tijd prioriteit vormen om aan te pakken. Daar moet het werk van de Belastingdienst significant beter. Eén van de onderwerpen die uitgebreid terugkomt in het actualiteitenhoofdstuk is de schenk- en erfbelasting. Daar moet de opgelopen vertraging, zo snel als het beheerst kan, worden teruggedrongen. De nieuwe ICT module levert daar een grote bijdrage aan. Ook het afdoen van bezwaren bij inkomensheffing en de bereikbaarheid van de Belastingtelefoon hebben de volle aandacht. De burger moet op de Belastingdienst kunnen rekenen en dat kan op deze twee vlakken onvoldoende. In de brieven [IH bezwaren en Beltel] zijn maatregelen benoemd die moeten zorgen dat de achterstanden in de voorraden worden ingelopen.

De productiecijfers en de daarbij behorende indicatoren in deze halfjaarsrapportage geven inzicht in het presteren van de Belastingdienst over het eerste halfjaar van 2018. Kijkend naar de algemene doelstelling *(compliance)* kan worden gesteld dat deze op één na, de doelstelling van 2018, tot nu toe is gehaald. Eén prestatie-indicator springt er tussenuit en behoeft verduidelijking: Awb-conform percentage voor bezwaarschriften voldoet niet aan de doelstelling van minimaal 90%. In de brief van [PM] is de Tweede Kamer hierover geïnformeerd.

Evenals in de vorige halfjaarsrapportage worden toezeggingen afgedaan en is een overzicht opgenomen van de moties en toezeggingen die zijn afgedaan na de 21e halfjaarsrapportage en een overzicht van opstaande moties en toezeggingen (zie bijlage I).

Zoals in de brief van 14 juni 2018 is aangegeven zal de Belastingdienst voortaan een jaarplan en diverse rapportages aan de Tweede Kamer zenden. In bijlage III is een voorbeeld opgenomen over de manier waarop in het vervolg gerapporteerd kan worden.

- Belast
- schuld en erf
- auto's
- ICOV

2. Actualiteiten

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de voortgang beschreven op onderwerpen die in de periode tussen januari en oktober 2018 politiek en maatschappelijk aandacht kregen. De rapportage is vormgegeven langs de diverse ketens van de Belastingdienst.

Auto

- Automatische nummerplaatherkenning (ANPR)

In het Belastingplan 2019 is een wettelijke grondslag opgenomen voor het verwerken van camerabeelden ten behoeve van de heffing en inning van motorrijtuigenbelasting.
De Belastingdienst past, als het gaat om het gebruik van camerabeelden, haar werkwijze en de benodigde automatisering aan, zodat voldaan wordt aan het vereiste van proportionaliteit dat uit de privacyregelgeving voortvloeit. Die werkzaamheden liggen op schema. Naar de huidige stand van zaken is realisatie per 1 januari 2019 haalbaar. Voor uitvoering van de maatregel dienen er zowel voor de inzet van de eigen camera's van de Belastingdienst als voor de camerabeelden van de politie systeemaanpassingen plaats te vinden De werkzaamheden voor de systeemaanpassingen bij de Belastingdienst liggen op schema, naar de huidige stand van zaken is realisatie van deze systeemaanpassing haalbaar per 1 januari 2019.
Daarnaast moet de Belastingdienst vier nieuwe ANPR-camera's aanschaffen voor de eigen auto's ter vervanging van de nu aanwezige camera's. Hiervoor wordt een aanbestedingstraject opgestart. De verwachting is dat dit traject 1 tot 1,5 jaar in beslag zal nemen.

- Privégebruik auto

Het onderzoek naar het gebruik van (gegevens ontleend aan) camerabeelden in de sfeer van de controle bijtelling privé-gebruik auto in de inkomsten- en loonbelasting heeft uitgewezen dat met een dergelijk gebruik niet kan worden voldaan aan het vereiste van proportionaliteit dat uit de privacyregelgeving voortvloeit en wel om de volgende reden. Bij de eerste vastlegging van de camerabeelden van een auto is voor de Belastingdienst nog niet duidelijk of voor die auto uiteindelijk zal worden gesteld dat die op (kalender)jaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privédoeleinden wordt gebruikt en of het betreffende kenteken zal worden betrokken in een belastingcontrole voor de inkomsten- of loonbelasting (IB/LB). De selectie voor dergelijke controles vindt plaats op basis van criteria die worden ontleend aan de aangiftes IB/LB; die controles beslaan dan veelal een aantal belastingjaren. Vastlegging van alle mogelijk relevante camerabeelden zou leiden tot de opslag van miljoenen camerabeelden gedurende langere periode waarbij een grote hoeveelheid camerabeelden nimmer in een belastingcontrole zal worden betrokken.
Voor de controle of een auto van de zaak waarvoor niet wordt bijgeteld op (kalender)jaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privédoeleinden wordt gebruikt, hanteert de Belastingdienst een mix aan controle-instrumenten. Nu de camerabeelden niet meer worden gebruikt, voert de Belastingdienst de controle met de andere instrumenten zo effectief mogelijk uit.

Gegevens

- Naleving Algemene verordening gegevensbescherming

De Belastingdienst heeft per 25 mei 2018 een basispositie voor naleving van de AVG gerealiseerd. Deze houdt in dat aan een aantal essentiële elementen van de AVG uitvoering is gegeven. Het gaat hierbij om elementen als de informatieplicht, transparantie en het bieden van faciliteiten zodat betrokkenen hun rechten onder AVG (zoals inzage en correctie) geldend kunnen maken. Daarnaast is onder andere gewerkt aan organisatorische aspecten zoals bewustwording en kennis, registratieplicht van verwerkingen van persoonsgegevens ten behoeve van het toezicht. De maatregelen die zijn gerealiseerd betreffen onder meer:

- Het inventariseren en opnemen van verwerkingen van persoonsgegevens in het register van verwerkingsactiviteiten en het uitvoeren van risico- en issueanalyses op geïnventariseerde verwerkingen om te bepalen welke maatregelen hier nog op genomen zouden moeten worden.
- Het publiceren van een nieuwe privacyverklaring waarin per proces of belastingmiddel onder andere wordt aangegeven welke persoonsgegevens worden verwerkt, met wie ze worden gedeeld en of geautomatiseerde besluitvorming plaatsvindt.
- Het stroomlijnen van de procedure voor behandeling van inzage- en correctieverzoeken bij alle onderdelen van de Belastingdienst.
- Versterking van de privacyfunctie door het aanstellen van datacoördinatoren per dienstonderdeel van de Belastingdienst, die ondersteuningen bieden bij gegevensvraagstukken, uitvoering van Privacy Impact Assesments en het melden van datalekken.

- Het uitfaseren van een aantal applicaties voor het intern delen van gegevens die niet in lijn waren met de proportionaliteits- en beveiligingseisen uit de AVG.
- Een opleidings- en bewustzijnsprogramma met verplicht te volgen e-learningmodules. Het volgen van de modules wordt gemonitord door toevoeging van de te behalen certificaten aan het personeelsdossier in P-Direkt.

Bij de inrichting van de procedure voor inzage- en correctieverzoeken is rekening gehouden met een omvangrijke toename van het aantal verzoeken. De eerste weken na het van kracht worden van de AVG heeft een dagelijkse monitoring op het aantal binnengekomen verzoeken plaatsgevonden, en op het bezoek aan de privacypagina op de website. De verwachte toename in aandacht voor informatie over verwerking van persoonsgegevens en het indienen van inzageverzoeken heeft niet plaatsgevonden; websitebezoek en inzageverzoeken bleven beperkt tot enige tientallen per week.
De ADR heeft een onderzoek gedaan naar de basispositie AVG. De ADR constateerde dat alle belangrijke onderwerpen/thema's (zoals ook genoemd in het tien stappenplan AVG van de AP) in beeld waren bij de Belastingdienst. De ADR gaf ook aan dat in de basispositie niet alle onderwerpen/thema's zijn opgenomen, maar dat dit verklaarbaar is omdat ze onderdeel uitmaken van andere projecten bij de Belastingdienst, niet relevant zijn voor de Belastingdienst of omdat de realisatie ervan gepland was na 25 mei 2018.

Op dit moment werkt de Belastingdienst aan maatregelen om per mei 2019 duurzaam in lijn te zijn en blijven met de AVG die onder andere voortgevloeid zijn uit de hierboven genoemde analyses. De Belastingdienst is bezig met de voorbereiding voor een vervolgslag voor een verhoging van de kwaliteit en volledigheid van de analyses en daarop gebaseerde maatregelen en voor het mogelijk maken van een effectieve sturing van en monitoring op de uitvoering van de maatregelen. In de volgende Halfjaarsrapportage zal een overzicht gegeven worden van de stand van zaken.

Op dit moment werkt de Belastingdienst aan maatregelen om per mei 2019 duurzaam in lijn te zijn en blijven met de AVG. Dit gebeurt op basis van risico- en issueanalyses die in het verlengde van de inventarisatie van gegevensverwerkingen ten behoeve van het AVG-register zijn gemaakt. Geconstateerd is dat deze analyses een goede basis vormen, maar dat voor een effectieve en efficiënte sturing op en monitoring van de uitvoering van de maatregelen een kwaliteitsslag op de analyses van de verschillende dienstonderdelen nodig is. Parallel aan uitvoering van de maatregelen door de dienstonderdelen wordt deze kwaliteitsslag doorgevoerd. In de volgende Halfjaarsrapportage zal op basis daarvan een overzicht worden gegeven van de stand van zaken.

- BSN-nummers

Bij brief van 13 juli 2018 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens naar gebruik van het BSN in het btw-identificatienummer. De in die brief aangekondigde commissie van deskundigen is in september van start gegaan met haar onderzoek naar een structurele oplossing voor de problematiek van het BSN in het btw-identificatienummer en eventuele maatregelen voor een overgangsperiode. Het streven is de Tweede Kamer begin 2019 te informeren over de uitkomsten.

- Update damage doelstellingen – massaal proces

Iedere ernstige productieverstoring wordt geëvalueerd. Uit deze evaluaties blijkt dat de uitvoering van ketentesten - hoe moeilijk soms ook – nog meer de situatie met grote databases in de productie-omgeving dient te simuleren. Met name de werking van raakvlakken in de systemen en de samenhang tussen ICT-infrastructuur en applicaties blijft een punt van aandacht. Dit is een taai issue, vanwege de tijd die het kost om diepgaande kennis op te bouwen. Het betreft de werving van nieuwe medewerkers, het inwerken op het gebied van gebruiksbeheer en het opdoen van kennis en ervaring met raakvlaksystemen en de werking van de technische infrastructuur. Deze inwerkperiode komt eerst na ruim twee jaar tot een effectieve inzet van medewerkers voor de inrichting van ketentesten. De uitstroom van ervaren kenniswerkers en daarmee de verminderde capaciteit voor effectieve kennisoverdracht speelt hierin parten. Gezien het grote belang van deze functies voor de organisatie is de werving weer gestart.

- Brexit en Belastingdienst

De kans dat het VK de EU verlaat op 29 maart 2019 zonder terugtrekkingsakkoord is nog altijd aanwezig. De Belastingdienst bereidt zich daarop voor.

Op het terrein van de Douane wordt, zoals gemeld in de brief van het Kabinet van 13 september 2018 (voetnoot [1]), het totale aantal extra douaniers gefaseerd geworven. Het aantal douaniers dat als gevolg van de terugtrekking van het VK uit de EU nodig is bedraagt 928 FTE en is de verwachting dat er eind maart 2019 ruim 300 douaniers extra inzetbaar zijn, hetgeen voldoende is om de eerste gevolgen van terugtrekking van het VK uit de EU aan te kunnen. Daarna loopt de werving nog tot juni 2019 door, zodat binnen afzienbare tijd het volledige aantal van 928 in de douaneorganisatie aan het werk is.

Ook wordt er momenteel voor de overige dienstonderdelen van de Belastingdienst in kaart gebracht wat de impact van een harde Brexit is. In deze impactanalyse worden de gevolgen per dienstonderdeel geconstateerd, wordt een overzicht gegeven van genomen of nog te nemen maatregelen en is een implementatieplanning opgenomen.

- Beheersing fiscale processen

De Belastingdienst is ook zelf belasting- en inhoudingsplichtig (bijv. loon- en omzetbelasting). Op 27 januari 2017 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de noodzaak de beheersing van de eigen administratieve processen vanuit de belasting- en inhoudingsplicht te verbeteren. Een belangrijk instrument voor deze beheersing is het implementeren van een Taks Control Framework (TCF). Dit wordt planmatig uitgevoerd aan de hand van het implementatieplan TCF. Als onderdeel daarvan is in het afgelopen halfjaar per dienstonderdeel een fiscale risicoanalyse uitgevoerd. Hiermee is inzicht verkregen in de huidige fiscale situatie per Belastingdienstonderdeel. Deze analyse maakt duidelijk welke verbeteringen in welke volgorde moeten worden gerealiseerd. Het rapporteren over de voortgang van die verbetermaatregelen en de implementatie van het TCF is verankerd in de reguliere planning en controlcyclus (P&C-cyclus).

Naast het implementeren van het TCF worden er ook fiscale monitoringsactiviteiten op de staande organisatie uitgevoerd, zo is bijvoorbeeld het onderzoek naar het privé gebruik van de dienstauto's onlangs afgerond. Het onderzoek heeft geleid tot procesmatige verbetervoorstellen die erop toezien dat de bewijsvoering rondom de rittenadministratie op orde wordt gebracht. Bovendien zijn er verbetermaatregelen opgedragen om de beheersmaatregelen voor de dienstauto's voor 2019 op orde te brengen. Eind september heeft een tussentijdse Gateway review plaatsgevonden op het verdere implementatietraject TCF. De resultaten hiervan zullen worden meegenomen in de planning van het TCF.

Inkomensheffing

- Bezwaren Inkomensheffing

[PM: Onderstaande tekst wordt nog in lijn gebracht met te verzenden Kamerbrief hierover].
Er zijn de afgelopen maanden stappen gezet om de afhandeling van IH-bezwaren te verbeteren; het nieuwe ICT- systeem Logistieke Werkstroom Besturing is operationeel, de online bezwaarvoorziening is live gegaan en de pilot deformalisering is opgestart (verwijzing opnemen naar p. 58 van de 21e HJR). Desondanks zal de doelstelling om dit jaar 90-95% van de bezwaren binnen de Awb-termijn af te doen niet worden gerealiseerd. Dit komt door onvoorzienbare oorzaken: de benodigde personele capaciteit is niet tijdig beschikbaar gekomen en er zijn 40.000 bezwaarschriften box 3 IH 2017 ontvangen. De werving wordt op dit moment geïntensiveerd zodat het werkaanbod kan worden teruggebracht. Ook bij Douane ligt het percentage Awb-conform afgehandelde bezwaarschriften onder de Awb-norm. Door knelpunten in de bestuurlijke informatievoorziening heeft het langere tijd ontbroken aan inzicht in de afhandeling van de bezwaarschriften Douane. Deze knelpunten zijn inmiddels opgelost.

Interactie

- Belastingtelefoon

In het afgelopen halfjaar bleek de bereikbaarheid van de Belastingtelefoon lager dan normaal. De bezettingsgraad wordt nauwkeurig, maar scherp ingepland binnen de beschikbare kaders. Het bleek lastig de bereikbaarheid in de eerste helft van 2018 op niveau te houden, aangezien er veel variabelen zijn die de bereikbaarheid kunnen beïnvloeden. Zo kan een ander belaanbod dan verwacht onder omstandigheden leiden tot een negatieve spiraal die leidt tot een veel slechtere bereikbaarheid. Een voorbeeld hiervan was de daling van de bereikbaarheid rond de uitbetaling van Toeslagen in september.

---

[1] Kamerstukken II 2017-2018, 21501-02, nr. 1904.

Ook de kwaliteit van beantwoording van weinig voorkomende complexe wet- en regelgevingsvragen bleek onvoldoende. Met de maatregelen die de staatssecretaris heeft aangekondigd [Kamerstukken II, 2017-2018, aanhangsel handelingen 2799, 3032,3033 en 3034] wordt verwacht dat de bereikbaarheid en de kwaliteit van beantwoording van wet- en regelgevingsvragen beter wordt. Zo wordt er geïnvesteerd in meer belastingtelefoonmedewerkers; er komen 210 fte bij. Daarnaast vindt er een herinrichting van het telefonieproces plaats en wordt er geïnvesteerd in opleidingen. De verwachting is dat de rest van 2018 nodig is voor herstel. De opleidingen en werving zijn inmiddels in volle gang. Beoogd wordt dat de bereikbaarheid voor de komende aangiftecampagne weer op orde is en voor de beantwoording van complexe vragen voor een drietal thema's de herinrichting gestalte heeft gekregen. Het gaat om Eigen woning en box 3, aftrekposten IH en inkomsten en heffingskortingen.

Loonheffingen

- Toezichtsplan Deregulering beoordeling arbeidsrelaties

Na de inwerkingtreding van het Toezichtsplan Arbeidsrelaties per 1 juli 2018 is de Belastingdienst voortvarend aan de slag gegaan met de uitvoering ervan. Tot nu toe zijn rondom de 100 bedrijfsbezoeken gestart. De medewerkers zijn voorgelicht en geïnstrueerd tijdens een kick off. Aangegeven is hoe deze bedrijfsbezoeken, die gericht zijn op toezicht en bij (mogelijke) kwaadwillendheid handhaving, opgepakt en teruggekoppeld moeten worden. Bij een bedrijfsbezoek gaan een controlemedewerker en een heffingsinspecteur gezamenlijk op bezoek bij een geselecteerde opdrachtgever. In eerste instantie zijn er A-selectief vijftig posten geselecteerd uit de ingediende DBA-verzoeken. Deze zijn, zoals in het Toezichtsplan genoemd, geselecteerd uit zowel niet goedgekeurde en goedgekeurde modelovereenkomsten en verzoeken die door de opdrachtgever om hen moverende redenen zijn afgebroken. De verwachting is dat deze geselecteerde posten voornamelijk uit goedwillenden zullen bestaan.
De terugkoppelingen van de eerste posten (in september ongeveer twintig) zijn binnengekomen. Het is nog niet mogelijk daar een conclusie aan te verbinden. Gekeken wordt of de selectie en de opzet van de bedrijfsbezoeken juist is of eventueel aanpassing behoeft.
In september worden de andere vijftig posten aan de kantoren opgeleverd. Dit betreft posten die nog niet in beeld zijn geweest in het kader van DBA. Eind oktober wordt een tussenevaluatie gemaakt en na het kerstreces volgt in januari 2019 de eindevaluatie.

Vennootschapsbelasting en overige middelen

- Zeer vermogende personen

In de 21e halfjaarsrapportage is aangekondigd dat gestart wordt met de uitbreiding van het team dat zich bezighoudt met de behandeling van dossiers van zeer vermogende personen (ZVP). De huidige bezetting van het team ZVP wordt uitgebreid door middel van werving, verdeeld over twee tranches. De werving en selectie van de eerste tranche heeft inmiddels plaatsgevonden. De verwachting is dat deze tranche nog in het vierde kwartaal 2018 instroomt.

De verdere uitbreiding van het team wordt naar verwachting in 2019 gerealiseerd. Instroom in één keer zou een te grote belasting betekenen voor de huidige bezetting van het team ZVP in verband met een zorgvuldige opleiding en begeleiding van nieuwe medewerkers.

De opschaling van het aantal dossiers dat door het team ZVP wordt behandeld, vindt plaats naar mate er behandelcapaciteit beschikbaar komt. Dossiers die nog niet in behandeling zijn bij het team ZVP, blijven uiteraard binnen de verschillende directies onder het regulier toezicht vallen. Daarnaast hebben - waar nodig –deze dossiers ook de aandacht van de coördinatiegroep constructiebestrijding (CCB) of een van de projecten die gericht zijn op buitenlands vermogen. Met de gerichte behandeling van dossiers van ZVP zorgt de Belastingdienst ervoor dat het voor vermogende belastingplichtigen die hun zaken goed willen regelen gemakkelijker wordt en de compliance bij minder of niet compliante vermogende belastingplichtigen wordt verhoogd.

- Country-by-country reporting

Op basis van de aanvullende documentatieverplichtingen verrekenprijzen dient een multinational met € 750 miljoen of meer geconsolideerde groepsomzet in het landerapport informatie te verstrekken over haar activiteiten in de diverse landen waar zij actief is en kwantitatieve data over onder andere de omzet, winst, werknemers, activa en betaalde belasting op geaggregeerd niveau. De Coördinatiegroep Verrekenprijzen is verantwoordelijk voor country-by-country reporting. Binnen deze Coördinatiegroep houden tien specialisten zich bezig met het toezicht op country-by-country reporting en de bijbehorende risicoselectie.

Het landenrapport wordt door de Belastingdienst primair gebruikt voor het beoordelen van substantiële verrekenprijsrisico's en daarnaast voor andere risico's voor Nederland die verband houden met uitholling van de belastinggrondslag en winstverschuivingen. De deadline voor het opstellen en indienen van de landenrapporten door in Nederland actieve multinationals is twaalf maanden na de laatste dag van een verslagjaar van de multinationale groep. In de praktijk was voor veel multinationale groepen de deadline voor het indienen van een landenrapport over het eerste verslagjaar (2016) 31 december 2017. Zoals in de 21e halfjaarsrapportage is aangegeven, zijn bij de Belastingdienst ongeveer 350 landenrapporten ingediend. Bij nadere bestudering van deze rapporten zijn in een aantal landenrapporten onduidelijkheden geconstateerd. De Belastingdienst heeft in deze situaties de indiener van het landenrapport de mogelijkheid tot aanpassing gegeven.
De risicoselectie op de in Nederland ingediende landenrapporten vindt momenteel plaats, zodat op dit moment nog geen nadere informatie over de ervaring daarmee kan worden gegeven.

De deadline voor het uitwisselen van landenrapporten tussen de belastingdiensten voor multinationals met verslagjaren die eindigen op 31 december 2016 was 1 juli 2018. De uitwisseling kan alleen via de daartoe voorgeschreven IT-infrastructuur plaatsvinden. Met de landen die ook hun IT-infrastructuur voor de uitwisseling van de landenrapporten gereed hadden – hetgeen bij de meeste landen het geval was – heeft de Belastingdienst de landenrapporten op grond van OESO-verplichtingen tijdig voor uitwisselingen aangeboden. De uitwisseling met de andere landen vindt plaats zodra zij hun IT-infrastructuur gereed hebben. De Belastingdienst onderhoudt daarvoor nauw contact met die landen. Per 1 juli 2018 heeft Nederland ongeveer 1200 landenrapporten uit het buitenland ontvangen.

Op 23 mei 2018 heeft de OESO de rapporten uit de eerste fase van de peerreview gepubliceerd. Deze eerste fase van de peerreview heeft zich met name gericht op de implementatie van wet- en regelgeving met betrekking tot country-by-country reporting en onderdelen van de internationale gegevensuitwisseling. Nederland voldoet aan de OESO-minimumstandaarden en er zijn geen aanbevelingen voor Nederland. In 2018 en 2019 volgen nog de tweede en derde fase van de peerreview. Het OESO peer review rapport country-by-country reporting is op 8 juni 2018 ter informatie aan de Tweede Kamer gestuurd.
Er komt ook steeds meer interactie met buitenlandse belastingautoriteiten op het gebied van organisatie en implementatie van de regelgeving en risicoanalyse in de verschillende landen tot stand. Zo heeft in juni 2018 een bijeenkomst met de Belgische Belastingdienst plaatsgevonden en zijn er voornemens om ook vergelijkbare bijeenkomsten te organiseren met andere Europese belastingdiensten.

- Gegevensuitwisseling/rulings

In OESO- en Europees verband wordt informatie uitgewisseld over rulings met een internationaal karakter. Bij de uitwisseling van informatie over rulings is onderscheid gemaakt tussen de informatie over bestaande en nieuwe rulings.

Bestaande rulings
In OESO-verband is een bestaande ruling een ruling die tot stand is gekomen tussen 1 januari 2010 en 31 maart 2016 en op of na 1 januari 2014 nog geldig is. In EU-verband wordt onder bestaande rulings verstaan een ruling die tot stand is gekomen tussen 1 januari 2012 en 31 december 2016 en van kracht is op 1 januari 2014. De deadline voor bestaande rulings verliep in OESO-verband op 31 december 2016. In Europees verband verliep de deadline voor bestaande rulings op 31 december 2017. In de 21e Halfjaarraportage en in bijlage IV van de brief van 18 februari 2018 zijn alle gegevens met de daarbij behorende toelichting over de uitwisseling van bestaande rulings opgenomen. Hieruit blijkt dat het proces van de uitwisseling van informatie over 'bestaande' rulings is afgerond, zowel in EU- als in OESO-verband. Nederland heeft daarmee voldaan aan haar verplichtingen op het gebied van informatieuitwisseling over rulings met een internationaal karakter.

Nieuwe rulings
In OESO-verband moet informatie binnen drie maanden na ontvangst door de bevoegde autoriteit worden uitgewisseld. De Belastingdienst heeft voor de uitwisselingen in de 1e helft van 2018 voldaan aan deze deadline. In Europees verband moet informatie over rulings worden uitgewisseld binnen drie maanden na afloop van het halfjaar waarin de rulings zijn gesloten. Dit betekent dat informatie over rulings die zijn afgesloten tussen 1 januari 2018 en 30 juni 2018 voor 1 oktober uitgewisseld moeten worden. De cijfers over 2018 zullen in de 23e Halfjaarsrapportage gerapporteerd worden.

Binnen de EU vindt de uitwisseling van informatie over rulings plaats via de 'EU-database'. Deze informatie kan worden geraadpleegd. Het is echter nog niet mogelijk hieruit bestuurlijke informatie te genereren. De Europese commissie ontwikkelt nu een module om dit mogelijk te maken.

Schenk- en Erfbelasting

Sinds 2017 zijn bij de erf- en schenkbelasting achterstanden ontstaan. De Kamer is daarover op verschillende momenten geïnformeerd, laatstelijk in het AO erf- en schenkbelasting op 25 september jl. Per 1 oktober 2018 bedroeg de voorraad te behandelen aangiften erfbelasting 13.102 en de voorraad te digitaliseren aangiften schenkbelasting 8.371. De voorraad te behandelen aangiften erfbelasting is toegenomen sinds 1 september,[1] omdat de aanslagen erfbelasting 2018 nog niet konden worden opgelegd.

Begin oktober is de IV-voorziening voor het opleggen van aanslagen erfbelasting 2018 opgeleverd. Deze voorziening functioneert naar behoren. Met de oplevering hiervan kan de voorraad aangiften verder worden teruggebracht. De uitvoering ligt daarom op schema om te voldoen aan de toezegging om de voorraden voor het einde van het jaar terug te brengen naar de gebruikelijke niveaus. Over de resultaten van deze inspanningen wordt de Kamer voor het einde van het jaar geïnformeerd. In deze brief zal conform de toezeggingen daarover ook inzicht worden gegeven in de kwaliteit van de aanslagen en het resultaat van het overleg met het veld.

Toeslagen

[PM: Tekst Kinderopvangtoeslag 'CAF 11 Hawaii' in lijn brengen met de Kamerbrief die in de week van 8 oktober wordt verzonden].

Uw Kamer heeft op verschillende momenten, in Kamervragen en debatten, aandacht gevraagd voor de casus 'CAF 11 Hawaii', waar de Nationale Ombudsman ook onderzoek naar heeft gedaan. Deze casus en de informatievoorziening daaromtrent heeft verschillende problemen bij de uitvoering van toeslagen aan het licht gebracht. Het optreden van Toeslagen is in het dossier CAF 11 Hawaii niet altijd goed geweest. Mede ingegeven door de tijdgeest is de menselijke maat soms uit het oog verloren. Daarnaast is gebleken dat de informatiehuishouding niet op orde was, waardoor de informatievoorziening aan uw Kamer tekort is geschoten. In de toekomst willen we dit beter doen.

Daarom zijn er naar aanleiding van deze casus zijn er verschillende acties in gang gezet. Allereerst is er opdracht gegeven te onderzoeken of dit probleem zich vaker heeft voorgedaan in de CAF 11-zaken en de gevolgen daarvan te herstellen. In dat kader is de herbeoordeling van 17 beroepszaken uitgevoerd door de Landsadvocaat. Daarnaast is er opdracht gegeven onderzoek te doen naar het informatiebeheer bij Toeslagen en hoe meer transparantie kan worden gegeven over de werkwijze van Toeslagen. Met deze, en ook andere in de Kamerbrief van 10 oktober benoemde acties, is de doelstelling om de afhandeling van dit soort zaken te verbeteren.

1 Hierover is de Kamer geïnformeerd in het schriftelijke overleg van 5 september 2018, Kamerstukken II 2017/18, 31 066, nr. 426.

3. Beheerst Vernieuwen

Personeel

[PM wordt aangepast nav de wervingsbrief en -rapportage voor de TK]

ICT

Door het meerjarig beschikbaar komen van budget ontstaat voor de Belastingdienst meer zekerheid, zodat vaste capaciteit kan worden uitgebreid en naar marktpartijen (externe inhuur) duidelijkheid gegeven kan worden ten aanzien van opdrachtverwerving. Hiermee kan ICT-kennis structureel beter worden vastgehouden en kunnen opstart- en afbouwkosten worden verminderd.

In termen van besturing is, in aansluiting op de geïmplementeerde Topstructuur, de IV-organisatie opnieuw ingericht. Naast het onderscheid tussen kaderstellend IV en IV-uitvoering is vooral de grotere rol en verantwoordelijkheid van de business hierin belangrijk. Eén van de kaders stelt dat er voor elk domein een helder beeld van de beoogde eindsituatie dient te zijn, een zogenaamde doelarchitectuur. Het opstellen hiervan is inmiddels in alle domeinen opgestart. De beoogde vaststelling van deze architecturen is voorzien voor eind 2018- begin 2019.

De prioriteitstellingen tussen functionele aanpassingen en technische vernieuwingen moeten vanuit een breed perspectief gemaakt kunnen worden. Effecten op dienstverlening en het realiseren van politieke prioriteiten – zoals wetgeving - moeten expliciet kunnen worden afgewogen. Het portfoliomanagement maakt dit mogelijk vanuit het perspectief van de Topstructuur, dus vanuit de belangen van de business. Dit proces is ingericht en opgestart en wordt geëffectueerd met de samenstelling van het concernportfolio 2019.

Onder regie van het programma Modernisering IV (MIV) zijn de eerste opleveringen voor het wegwerken van de legacy gerealiseerd. Zo is de rekenservice IH succesvol in productie sinds 28 juni 2018. Er ligt een uitgewerkt plan om meerjarig de technische schuld te verminderen en het IV-landschap te moderniseren.

Sturing

Naar aanleiding van onder andere de aanbevelingen van de Commissie onderzoek Belastingdienst is de Belastingdienst bezig om een aantal instrumenten te verbeteren. Het gaat om managementinformatie, risicomanagement en de planning- en controlcyclus (P&C-cyclus).

De vormgeving van het risicomanagement binnen het kerndepartement wordt opnieuw ingericht. Binnen de kaders die het kerndepartement stelt, wordt het risicomanagement binnen de Belastingdienst ingericht. Risicomanagement is een continu proces, waarbij periodiek risicoanalyses gemaakt worden en bekeken wordt of de weging van bestaande risico's nog klopt, er nieuwe risico's zijn en of risico's zich niet meer voor kunnen doen. Daarnaast wordt bij risicomanagement gerapporteerd over de stand van zaken van de beheersmaatregelen. Op dit moment is er binnen de Belastingdienst nog geen sprake van een eenduidige en integrale aanpak. Wel zijn er initiatieven op het gebied van risicomanagement, bijvoorbeeld bij de Douane en het proces Schenk- en erfbelasting.

Om de informatievoorziening te verbeteren om zo op die manier over de gewenste stuur- en managementinformatie te beschikken, is eerst en vooral een ordeningsslag nodig in de gegevens en administraties van de Belastingdienst. Er is een veelheid aan gegevens en informatie aanwezig waarvan in samenhang bepaald moet worden in hoeverre deze geschikt is ten behoeve van de gewenste stuur- en managementinformatie. Van belang hierbij is een gedegen definitie van stuur- en managementinformatie, namelijk welke informatie wordt hiertoe gerekend en welke niet. Hiervoor is enerzijds nodig om de strategische doelen te vertalen tot doelstellingen en stuurindicatoren en anderzijds om de koppeling tussen doelen en verantwoordelijkheden binnen de Belastingdienst te verduidelijken. Daarnaast zal er worden gewerkt aan een beter inzicht in de uitgaven per proces, subject en wet, maar vooral ook op de verwachte ontwikkeling van deze uitgaven. Al deze benodigde stappen maken onderdeel uit van een samenhangende aanpak van de verbetering van stuur-en managementinformatie binnen de Belastingdienst".

Ten slotte is een verdere doorontwikkeling van de P&C-cyclus van de Belastingdienst nodig om meer in control te komen. Het fundament voor een versterkte P&C-cyclus is in 2017 gelegd. De focus verschuift nu naar de uitvoering ervan. Het doel is om tot een tijdige en voorspelbare P&C-

cyclus te komen die verder vooruitkijkt. De voorgaande instrumenten; managementinformatie en risicomanagement vormen belangrijke input voor de P&C-cyclus.

Transitie Investeringsagenda – Beheerst Vernieuwen en stand van zaken vijf lopende HIA-projecten

In de Aprilbrief heeft de Staatssecretaris het grootschalige programma Investeringsagenda vervangen door een gefaseerde aanpak van beheerst vernieuwen, waarbij leereffecten kunnen worden verwerkt in het vervolg. Het geheel aan activiteiten en projecten blijft inhoudelijk bestaan, maar wordt anders gestructureerd; minder gelijktijdig, meer gefaseerd. Daarnaast wordt de vernieuwing benaderd vanuit de processen binnen de Belastingdienst en dragen de projecten bij aan verbetering van het hele proces, van begin tot eind, bijvoorbeeld het proces Inning.

Na de herijking van de Investeringsagenda in 2017 heeft de staatssecretaris aangegeven in 2018 verder in te zetten op de reeds gekozen terreinen in combinatie met personeel en ICT met het oog op de stabiliteit van de Belastingdienst. In de herijking zijn voor 6 fiscale processen (inkomensheffingen, omzetbelasting, automiddelen, boekenonderzoek, bezwaar en inning) de verbetervoorstellen uitgewerkt. Deze worden opgepakt in projecten waarvan de 22 als eerste te realiseren projecten eind 2017 zijn benoemd. In maart 2018 heeft de staatssecretaris gekozen om te starten met vijf van deze projecten op de processen Bezwaar, Inning en Automiddelen. In de keuze voor deze projecten in gekeken naar het al gedane voorwerk, de risico's voor het functioneren van de Belastingdienst bij het niet starten van deze projecten en de nakoming van politieke toezeggingen. Deze gefaseerde aanpak biedt ruimte om ervaringen op te doen en de projectbeheersing waar nodig te verbeteren zodat daarna breder gestart kan worden met de meer projecten.

- Bezwaar

Sinds 8 maart 2018 kunnen burgers digitaal bezwaar indienen voor de inkomensheffing. Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven is de logistieke werkstroombesturing die hiervoor nodig is binnen de Belastingdienst sinds 15 maart 2018 operationeel. Daarnaast zijn proeven gestart om wijzigingen en aanvullingen van burgers op hun aangifte eenvoudiger en sneller te verwerken en om de beoordeling van bezwaren en aanvullingen te automatiseren.

- Inning

Er is gestart met de procesverbeteringen die medewerkers beter moeten ondersteunen in hun werk. Zo wordt nu proefgedraaid met een betere uitvoering van beslagopdrachten in de deurwaarderij en de invordering. Dynamisch monitoren, waarbij alle vorderingen van belastingschuldigen continu worden gemonitord, wordt doorontwikkeld om het toezicht te versterken en de belastinginkomsten eerder en efficiënter te innen.

- Auto

De interactie met burgers wordt verbeterd door formulieren voor de Belasting voor Personenauto's en Motorfietsen (BPM) te digitaliseren en online aan te bieden en te verwerken. Medewerkers krijgen een nieuwe werkomgeving voor een snelle en juiste telefonische afhandeling van vragen.

Voor alle 5 de projecten geldt dat, op basis van de huidige inzichten, de geplande einddata en verwachte baten gehandhaafd blijven.

4. Overzicht risico's en beheersmaatregelen

Inleiding
Hieronder volgt de stand van zaken ten aanzien van de continuïteitsrisico's die gelden voor de Belastingdienst.

Schenk- en erfbelasting
[PM]

Voortgang vernieuwing en ICT-ondersteuning
In de 21e halfjaarsrapportage is een aantal vertragingen gemeld op het gebied van ICT-systemen. Hieronder volgt de stand van zaken ten aanzien van de eerder genoemde risico's. In het vorige hoofdstuk is uitgebreid ingegaan op Beheerst Vernieuwen.

- Uitstel vervanging Enterprise Tax Management/ stroomlijning van de invorderingsregelgeving voor belastingen en toeslagen

In de 21e Halfjaarsrapportage is melding gemaakt van een knelpunt ten aanzien van Enterprise Taks Management (ETM). Het systeem is aangeschaft van een buitenlandse leverancier en het onderhoudscontract met die leverancier loopt af per 31 december 2019. Aangegeven is dat de Belastingdienst in gesprek is met de leverancier over mogelijke voortzetting van het onderhoudscontract. In de afgelopen periode is met de leverancier een verkenning uitgevoerd. Deze verkenningsfase is conform plan eind juni 2018 afgesloten en er is vastgesteld dat er voldoende basis is voor onderhandelen en contracteren. De bedoeling is om de vervolgfase van deze onderhandelingen in oktober 2018 af te ronden. [updaten voor verzending]

Tevens is in de 21e halfjaarsrapportage melding gemaakt van de automatiseringsproblematiek binnen het domein Inning en Betalingsverkeer en de voorgestelde aanpak hiervan. Deze aanpak heeft tot doel de continuïteitsrisico's ten aanzien van ETM zoveel mogelijk te beheersen. Zoals gemeld gaat de beslissing om voorrang te geven aan het beheersen van de continuïteitsrisico's ten aanzien van ETM ten koste van voortgang van het project Stroomlijning invorderingsregelgeving voor belastingen en toeslagen. Deze beslissing is inmiddels getoetst door een extern onderzoeksbureau. De onderzoekers concluderen dat dit besluit is onderbouwd met objectieve informatie en adviseren om niet te wachten met het uitvoeren van het besluit, omdat ieder uitstel aan het begin leidt tot verdere uitloop. Inmiddels wordt ook een zogeheten BIT-toets binnen het domein Inning en Betalingsverkeer uitgevoerd.

De implementatie van stroomlijnen van de invorderingsregelgeving voor belastingen en toeslagen zal pas na de realisatie van de vervanging van ETM in zijn geheel worden voltooid. Dat betekent dat deze voltooiing feitelijk pas na 2021 te realiseren is. Dat neemt niet weg dat een aantal belangrijke verbeteringen in de dienstverlening aan burgers die in het kader van de stroomlijning gepland zijn, wel wordt gerealiseerd. Het gaat om inzicht in openstaande vorderingen op een klantportaal, mogelijkheden voor iDEAL-betalingen en automatische incasso van betalingsregelingen. Het tonen van openstaande vorderingen wordt momenteel getest en er vindt een eerste beproeving met de automatische incasso op betalingsregelingen plaats. Het fundament voor betalen met iDEAL is gereed en een eerste proef met de omzetbelasting is succesvol.

- Invoering toeslag in de motorrijtuigenbelasting op oude vervuilende dieselauto's

De Belastingdienst koerst op het in werking laten treden van de toeslag in de motorrijtuigenbelasting per 1 januari 2020. In de 21e halfjaarrapportage en in de beantwoording van de vragen naar aanleiding van de 21e halfjaarrapportage is gemeld dat het huidige ICT-systeem van de motorrijtuigenbelasting (MRB) sterk is verouderd en dat het momenteel wordt gemoderniseerd. Het invoeren van de MRB-toeslag vereist aanpassingen die in het huidige systeem niet doorgevoerd kunnen worden. Dat is de reden dat er in het verleden voor is gekozen om deze maatregel in een nieuw MRB-systeem in te bouwen. De implementatie van dit nieuwe MRB-systeem werd initieel voorzien op 1 januari 2019 maar gedurende de bouw bleek dat de complexiteit groter is dan vooraf werd ingeschat. Daarnaast heeft het nieuwe systeem veel raakvlakken met andere systemen en moet ook een groot aantal transacties (tegelijkertijd) verwerkt kunnen worden. Door deze omstandigheden is de implementatie vertraagd. De verwachting is dat de maatregel per 1 januari 2020 alsnog in werking kan treden.

Om invoering van de toeslag op 1 januari 2020 zo goed mogelijk te borgen heeft de Belastingdienst de Auditdienst Rijk (ADR) onderzoek laten doen naar de oorzaken van de vertraging van de invoering van de toeslag op de MRB op oude vervuilende dieselauto's. Ook uit

het rapport van de ADR[2] blijkt dat, ondanks dat het hier gaat om een relatief kleine en inpasbare functionaliteit, de tijdige invoering van de toeslag een zeer complex traject is. De invoering van de toeslag is onder meer afhankelijk van het tijdig realiseren van de basisfunctionaliteiten van het nieuwe MRB-systeem en, in het verlengde daarvan, van het voor het innen tijdig beschikbaar komen van het systeem 'Innen op Aangifte'. Van belang is dat verschillende projecten die in verband staan met elkaar en een groot aantal onderlinge afhankelijkheden kennen, gecoördineerd in samenhang bestuurd worden.

De Belastingdienst monitort de voortgang van de verschillende trajecten om de invoering van toeslag in de motorrijtuigenbelasting op oude vervuilde dieselauto's te realiseren nauwlettend. Dit laat echter onverlet dat het risico bestaat dat onvoorziene tegenvallers in deze trajecten kunnen leiden tot verdere vertraging van de invoering van de toeslag en dat de implementatiedatum van 1 januari 2020 mogelijk niet gehaald wordt. Door de mede op basis van het ADR-rapport genomen maatregelen kan een dreigende vertraging eerder worden gesignaleerd, kan eerder worden bijgestuurd en kunnen maatregelen worden genomen om de vertraging te beperken.

Wervingsinspanning
[PM wordt aangepast n.a.v. de wervingsbrief en -rapportage voor de TK]

Aangiftecampagne 2017 (begin 2018)
In de 21e halfjaarsrapportage is een aantal risico's weggenomen ten aanzien van de Aangiftecampagne inkomstenbelasting 2017 in 2018. De risico's zagen op te realiseren procesverbeteringen. Voor het volgende risico heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de verschillende wijzen waarop dit proces geoptimaliseerd kan worden:

- Doordat aanvullingen van belastingplichtigen mogelijk niet verwerkt kunnen worden, omdat ze al in de berekeningsfase zouden zitten, zouden extra bezwaarschriften moeten worden behandeld.

Tijdens de campagne Inkomensheffing (IH) 2017 zijn procesmatige aanpassingen doorgevoerd. Daarmee is bereikt dat, ten opzichte van IH 2016, ongeveer 15.000 extra aanvullingen met de initiële aangiften gevoegd konden worden, waardoor deze niet in het bezwaarproces terecht zijn gekomen. Dit risico is hiermee weggenomen en hierop zal vanaf de volgende halfjaarsrapportage niet meer op gerapporteerd worden.

Douane
In de 21e halfjaarsrapportage is het risico onderkend dat door onvoldoende kennis en capaciteit de primaire (of alle) douanetaken niet in voldoende mate of met voldoende kwaliteit uitgevoerd kunnen worden als gevolg van de nieuw te werven medewerkers voor het proces Klantmanagement. Deze nieuwe medewerkers moeten opgeleid worden en zijn niet direct vanaf het moment van indiensttreding inzetbaar. Voor de Douane geldt dat in beginsel voor de komende periode één op één vervanging plaatsvindt. Hierbij geldt dat dit niet op dezelfde plek en in dezelfde functie hoeft te zijn. Het is noodzakelijk om voldoende, professionele douaniers in te kunnen zetten. Daarom is het doel tenminste op sterkte blijven én innoveren. Dit risico staat in relatie tot het eerdergenoemde wervingsrisico. Ook voor dit risico geldt dat dit door Douane niet meer wordt bestempeld als een continuïteitsrisico. Dankzij de lopende werving stromen er nieuwe medewerkers bij de Douane in.

De combinatie van de genoemde wervingen en de eerder genomen maatregelen, alsmede keuzes in het proces werpen hun vruchten af. De Douane blijft de effecten echter wel monitoren en stelt zo nodig de plannen bij. Indien nodig wordt in de volgende halfjaarsrapportage hierover gerapporteerd.

FIOD
Steeds vaker wordt een beroep gedaan om ook op regionaal en landelijk niveau samen te werken. Dat brengt wel enkele randvoorwaarden met zich mee die deels gelijk oplopen met die van de Belastingdienst, maar deels ook een eigen karakter hebben. Het wegvloeien van (opsporings)capaciteit, inzet capaciteit op niet-prioritaire onderwerpen, niet kunnen voldoen aan verwachtingen van regionaal georiënteerde partners alsmede landelijke partners die zich bezighouden met het strategisch beleid op het gebied van ondermijning. De volgende beheersmaatregelen zijn genomen:

2 Het ADR-rapport is op .. september 2018 vastgesteld en wordt op de gebruikelijke wijze openbaar gemaakt.

- Deelname aan nieuwe government-structuur ondermijnende criminaliteit.
- Vasthouden aan de eigenheid van taken en doelstellingen van de FIOD, inzet van capaciteit op basis van het te bereiken effect, behoud van eigen sturingslijnen bij de intake van eventuele opsporingsonderzoeken.
- Uit RIEC[3]-samenwerking voortkomende toedeling van concrete opsporingscapaciteit en eventueel ter beschikking stellen van informatie.
- Actieve verbinding op regionaal niveau zoeken.
- Bijdragen aan ondermijningsbeelden beperken tot de regionale ondermijningsbeelden (dus geen lokale of districtsbeelden) voor zover passend binnen de taakopdracht van de FIOD.
- Bewaken grenzen geldende wet- en regelgeving met betrekking tot informatieverstrekking.
- Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande landelijke voorzieningen, zoals het Anti Money Laundering Center van de FIOD, in plaats van opstarten nieuwe voorzieningen en structuren.

CONCEPT

3 Regionale Informatie en Expertise Centra

Bijlage I Moties, toezeggingen en updates

[voor verzending aan de TK en EK worden de tabellen geactualiseerd]

Inleiding

In deze bijlage wordt ingegaan op moties en toezeggingen. In paragraaf A zijn de toezeggingen opgenomen die in deze rapportage worden afgehandeld. Paragraaf B bevat de laatste stand van zaken van onderwerpen waarover in eerdere halfjaarsrapportages is gerapporteerd.

In het Algemeen Overleg op 14 december 2017 is toegezegd om in elke halfjaarsrapportages de afgedane en openstaande moties en toezeggingen op te nemen die de Belastingdienst aangaan. Met de paragrafen C en D wordt invulling gegeven aan deze toezegging.

A. Moties en toezeggingen 22e halfjaarsrapportage

In de onderstaande tabel zijn de moties en toezeggingen opgenomen die door middel van deze halfjaarsrapportage als afgehandeld worden beschouwd.

	Vergaderjaar	Omschrijving toezeggingen	Vindplaats
1	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd in overleg te treden met jeugdorganisaties over het versimpelen van het door pleegouders aan te vragen en definitief toegekend krijgen van heffingskortingen en toeslagen en een brief over naar de Kamer te sturen, waarin ook wordt ingegaan op de optie voor een apart aanspreekpunt binnen de Belastingdienst voor deze doelgroep.	Handelingen II 2017-2018, 25
2	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd een overzicht van BIT-toetsen die afgerond zijn en BIT-toetsen die nog gepland zijn binnen de Belastingdienst schriftelijk te rapporteren aan de Kamer.	De Staatssecretaris tijdens het Algemeen Overleg Belastingdienst op 13 juni 2018, Handelingen II 2017-2018, 31 066, nr. 410
3	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat de Belastingdienst bij alle projecten boven een bepaald bedrag een BIT-advies zal aanvragen. De grens hiervoor is nu > € 5 miljoen.	Tweede Kamer, 97e plenaire vergadering, Problemen bij innen belastingen.
4	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat samen met de toeslagendepartementen wordt bezien of een onderzoek - binnen het systeem van toeslagen over het terugdringen van niet-gebruik - kan worden uitgevoerd.	Kamerstukken II 2017-2018, 31066, nr. 401
5	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd in de loop van 2018 de Kamer te informeren of het mogelijk is voor de Belastingdienst én voor lokale overheden om, en zo ja hoe, de beslagvrije voet op bankbeslagen zonder verzoek al vooraf toe te passen.	De Staatssecretaris tijdens plenaire behandeling Belastingplan, Handelingen II, 2017-2018, 25
6	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd te rapporteren over de uitkomst van de gesprekken met de Autoriteit Persoonsgegevens inzake de AVG in de volgende halfjaarsrapportage.	Kamerstukken II 2017-2018, 31 066 nr. 401
7	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd de Kamer te informeren over de voortgang bij het realiseren van de genomen maatregelen inzake de naleving van de AVG bij de Belastingdienst via de halfjaarsrapportages.	Aanhangsel van de Handelingen 2345 bij kamerstukken II 20178-2018
8	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd in de volgende Halfjaarsrapportage meer uitgebreid te rapporteren over de vennootschapsbelastingplicht van overheidsondernemingen in de praktijk.	Kamerstukken II 2017-2018 Bijlage bij Kamerstuk 31 066, nr. 390

9	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd de Kamer te informeren over de resultaten van de proef Vooraf ingevulde aangiften voor zzp'ers vanaf de 22ste Halfjaarsrapportage van de Belastingdienst.	Aanhangsel van de Handelingen 1856 bij kamerstukken II 2017-2018
10	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd om in samenspraak met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat de Kamer eind 2018 te informeren over de voortgang rondom de invoering van de MRB-toeslag.	Kamerstukken II 2017-2018, 31 066, nr. 408
11	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd de Kamer in het najaar 2018 te informeren over de plannen voor de herziening en het verdere tijdpad van implementatie van de rulingpraktijk. Zijn ambitie is dat de nieuwe vormgeving van de rulingpraktijk per 1 januari 2019 gereed is.	Kamerstukken II 2017-2018, 25 087, nr. 208
12	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat een keer per jaar gerapporteerd zal worden aan de Kamer over het programma bij de Belastingdienst met het doel om de technische achterstanden, de zogenaamde technische schuld, inzichtelijk te maken en op te lossen.	Kamerstukken II 2017-2018, 31 066, nr. 403
13	2017-2018	Na toetsing worden er nog bestedingsplannen overgeboekt naar de Belastingdienst. De Minister heeft toegezegd dat het exacte overzicht daarvan via de staatssecretaris van Financiën aan de Kamer verzonden zal worden.	Tweede Kamer, 84e plenaire vergadering

Toelichting

1. **De Staatssecretaris heeft toegezegd in overleg te treden met jeugdorganisaties over het versimpelen van het door pleegouders aan te vragen en definitief toegekend krijgen van heffingskortingen en toeslagen en een brief over naar de Kamer te sturen, waarin ook wordt ingegaan op de optie voor een apart aanspreekpunt binnen de Belastingdienst voor deze doelgroep.**

Er hebben twee bijeenkomsten plaatsgevonden met de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP). Een derde bijeenkomst zal in het najaar van 2018 plaatsvinden. De NVP heeft bij de Belastingdienst inmiddels contactpersonen voor Toeslagen, Inkomstenbelasting en Schenk- en erfbelasting. Op basis van casuïstiek worden gezamenlijk verbetervoorstellen voor zowel de belastingdienst als de NVP geïdentificeerd.

2. **De Staatssecretaris heeft toegezegd een overzicht van BIT-toetsen die afgerond zijn en BIT-toetsen die nog gepland zijn binnen de Belastingdienst schriftelijk te rapporteren aan de Kamer.**
3. **De Staatssecretaris heeft toegezegd dat de Belastingdienst bij alle projecten boven een bepaald bedrag een BIT-advies zal aanvragen. De grens hiervoor is nu > € 5 miljoen.**

Er worden BIT-toetsen uitgevoerd bij projecten met een ICT-component boven de grens van 5 miljoen. Deze afspraak is gemaakt met het systeemverantwoordelijke ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het Bureau ICT Toetsing (BIT) in juli 2018. De scope van toetsen is uitgebreid. Niet alleen vernieuwingsprojecten worden voorgelegd, ook beheersmatige ICT-activiteiten zoals jaaraanpassingen staan op de lijst. Er wordt aan de toezegging voldaan om op alle projecten - dus niet alleen projecten op gebied van vernieuwing – een BIT-advies te ontvangen. Er wordt verkend welke jaaraanpassing binnen de Belastingdienst zich het best leent voor een BIT-toets.

Op 17 mei 2018 is de realisatie Doelarchitectuur Inning voor een BIT-toets aangemeld. De planning is dat in oktober/november het BIT een conceptrapport oplevert ten behoeve van hoor- en wederhoor. Een andere BIT-toets op de Rehosting AGS is onlangs afgerond. Deze is - samen met de reactie van de Belastingdienst - aan uw Kamer gezonden met als dagtekening 28 augustus. Het advies en de reactie zijn tevens gepubliceerd in het actuele overzicht van afgeronde BIT-Toetsen op de website van het Bureau ICT-toetsing. Op die website vindt u ook een overzicht van de toetsen die momenteel bij BIT lopen. Verder is aan BZK toegezegd dat alle ICT-activiteiten van

Financiën/Belastingdienst boven de 5 miljoen – de hierboven genoemde BIT-lijst - met ingang van 2019 op het Rijks-ICT-Dashboard worden gepubliceerd.

4. **De Staatssecretaris heeft toegezegd dat samen met de toeslagendepartementen wordt bezien of een onderzoek - binnen het systeem van toeslagen over het terugdringen van niet-gebruik - kan worden uitgevoerd.**

Het onderzoek over het terugdringen van niet-gebruik wordt meegenomen in het Interdepartementaal Beleidsonderzoek dat op Prinsjesdag jl. is aangekondigd.

5. **De Staatssecretaris heeft toegezegd in de loop van 2018 de Kamer te informeren of het mogelijk is voor de Belastingdienst én voor lokale overheden om, en zo ja hoe, de beslagvrije voet op bankbeslagen zonder verzoek al vooraf toe te passen.**

In de moties en toezeggingenbrief van 4 april 2018 is ingegaan op de motie Snels c.s. In die motie wordt het kabinet wordt verzocht om de beslagvrije voet bij bankbeslag, die tot dusver niet wettelijk is geregeld, bij elke vorm van invordering te respecteren. Daartoe is de Leidraad Invordering gewijzigd. Met ingang van 1 januari 2018 is daarin opgenomen dat de ontvanger, wanneer hij derdenbeslag legt als gevolg waarvan de belastingschuldige niet meer kan voorzien in zijn levensonderhoud, zijn medewerking verleent aan (gedeeltelijke) opheffing van het beslag dan wel dat hij een passend deel van het door de derde betaalde bedrag beschikbaar stelt aan de belastingschuldige. De ontvanger verleent slechts medewerking onder voorwaarde dat de belastingschuldige voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat hij als gevolg van het beslag gedurende een bepaalde periode niet meer kan voorzien in de kosten van levensonderhoud. Voor de vaststelling van het passende deel gaat de ontvanger uit van de kosten van bestaan als bedoeld in artikel 16 van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990.

De uitwerking van de toezegging nader onderzoek te doen is opgegaan in een actuele ontwikkeling die volgt uit het regeerakkoord. In het kader van het regeerakkoord van 2017 - 2021 is door het ministerie van Justitie en Veiligheid het programma "Verbetering van het burgerlijk procesrecht" aangekondigd. Dat programma heeft op zijn beurt geleid tot het in internetconsultatie brengen, in juni 2018, van een wetsvoorstel van het Ministerie van Justitie en Veiligheid over het beslag- en executierecht. Dat wetsvoorstel regelt onder meer dat er een met de beslagvrije voet bij een beslag op inkomen vergelijkbare regeling wordt ingevoerd voor bankbeslag (het beslagvrije bedrag genoemd). Een belangrijk verschil met de beslagvrije voet, is dat de voorgestelde regeling uitgaat van een standaardbedrag per bank(rekening), dus ongeacht iemands inkomen. Bij toepassing van de beslagvrije voet bij bankbeslag zoals die de Belastingdienst voor ogen stond, wordt juist wel uitgegaan van het inkomen. Momenteel wordt onderzocht of een systematiek die gelijk is aan die uit het voorstel van het Ministerie van Veiligheid en Justitie ook maakbaar en haalbaar is, binnen de bestaande IV-portefeuille, bij bankbeslag door de Belastingdienst.

6. **De Staatssecretaris heeft toegezegd te rapporteren over de uitkomst van de gesprekken met de Autoriteit Persoonsgegevens inzake de AVG in de volgende halfjaarsrapportage.**

Op 5 juli 2018 is met de Autoriteit Persoonsgegevens gesproken over de mate waarin de Belastingdienst voldoet aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de maatregelen die in de periode tot eind mei 2019 worden getroffen om volledig in lijn te komen met de AVG. De antwoorden op Kamervragen van het lid Omtzigt (voetnoot: Aanhangsel Handelingen II, 2018/19, nr. 2345) vormden de leidraad voor het gesprek. Daarin is aangegeven dat de risico's bij naleving van de AVG met name liggen op het punt van het schonen van gegevensbestanden, autorisaties, wettelijke grondslagen voor een aantal verwerkingen en het delen van gegevens. De te nemen maatregelen zijn met name die risico's gericht.

Om de AP meer inzicht te bieden in wat moet gebeuren en de stand van zaken, zijn documenten over risico- en issueanalyses van de organisatieonderdelen van de Belastingdienst en bij het nemen van maatregelen te hanteren beleidslijnen aan de AP gezonden. Ook de door de ADR uitgevoerde audit op de basispositie AVG is aan de AP toegestuurd.

7. **De Staatssecretaris heeft toegezegd de Kamer te informeren over de voortgang bij het realiseren van de genomen maatregelen inzake de naleving van de AVG bij de Belastingdienst via de halfjaarsrapportages.**

De organisatieonderdelen van de Belastingdienst hebben een groot aantal gegevensverwerkingen geanalyseerd op issues en risico's en hierop maatregelen gedefinieerd. Zoals aangegeven in hoofdstuk 2 is de uitvoering van de maatregelen gestart, maar wordt nog een stroomlijning doorgevoerd voor efficiënte en effectieve sturing en monitoring op realisatie van de maatregelen.

In de volgende halfjaarsrapportage zal op basis daarvan een concreet overzicht van de stand van zaken van uitvoering van de maatregelen worden gegeven.

8. De Staatssecretaris heeft toegezegd in de volgende halfjaarsrapportage meer uitgebreid te rapporteren over de vennootschapsbelastingplicht van overheidsondernemingen in de praktijk.

Zoals in de vorige halfjaarrapportage is toegezegd, wordt hierna nader ingegaan op de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen.
Het doel van de Met de Wet Modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is voor de vennootschapsbelasting een gelijk fiscaal speelveld tussen overheidsondernemingen onderling en marktpartijen te creëren.[1] Binnen de Belastingdienst is eind 2014 als onderdeel van de directie Grote Ondernemingen het Bureau Belastingplicht Overheidsondernemingen (BBO) ingesteld voor de behandeling van alle aangelegenheden gerelateerd aan voornoemde wet. Het BBO heeft in eerste instantie veel aandacht besteed aan voorlichting over de belastingplicht aan de doelgroep, alsmede vooroverleg met de overkoepelende organisaties van de overheden en met (potentiële) belastingplichtige overheidsondernemingen. BBO heeft hierdoor inmiddels een completer beeld van de overheidsondernemingen die mogelijk vennootschapsbelastingplichtig zijn met ingang van 1 januari 2016 (en voor de zeehavenbedrijven met ingang van 1 januari 2017).

Uit de dossieranalyse van onder andere departementen, gemeenten, provincies en waterschappen, is gebleken dat er meer dan 3000 overheidsondernemingen zijn die potentieel Vpb-plichtig , waarvan een grote groep gebruik kan maken van een of meer vrijstellingen als gevolg waarvan zij geen aangifte hoeven te doen. Ook is naar voren gekomen dat niet iedere overheidsonderneming tijdig om een aangifte vennootschapsbelasting heeft verzocht. BBO heeft aan deze overheidsondernemingen actief een aangifte uitgereikt. Uiteindelijk zullen er ongeveer 1100 overheidsondernemingen aangifte moeten doen.

Tot 1 augustus 2018 hebben bijna 500 van de ongeveer 1100 overheidsondernemingen de aangifte vennootschapsbelasting over 2016 ingediend. Het is de verwachting dat een groot deel van de overige aangiften nog in 2018 wordt ingediend, aangezien in de meeste gevallen het verleende uitstel voor het indienen van de aangifte nog dit jaar eindigt. BBO is bezig met de beoordeling van de ingediende aangiften.

Er zijn gedurende de afgelopen jaren 636 verzoeken tot vooroverleg ingediend, waarvan 466 verzoeken inmiddels zijn afgedaan. Er zijn daarnaast 252 andere verzoeken ingediend. Hiervan zijn 218 verzoeken afgedaan.

De Belastingdienst zal de binnengekomen aangiften binnen de daartoe gestelde termijnen behandelen. De nog openstaande verzoeken worden zo snel mogelijk in de tweede helft van 2018 afgewikkeld.

In deze halfjaarsrapportage wordt de laatste keer over de voortgang op dit onderwerp wordt gerapporteerd.

9. De Staatssecretaris heeft toegezegd de Kamer te informeren over de resultaten van de proef Vooraf ingevulde aangiften voor zzp'ers vanaf de 22ste halfjaarsrapportage van de belastingdienst.

In vergelijking met andere doelgroepen binnen MKB blijken zzp'ers meer bewuste en onbewuste fouten te maken in hun aangiften. Dat zorgt voor onzekerheid bij die zzp'ers en tot veel correctiewerk voor de Belastingdienst. Zoals beschreven in de Handhavingsbrief Belastingdienst 20181 is de Belastingdienst gestart met een pilot om te onderzoeken of meer aangiften 'in één keer goed' ingediend kunnen worden door de gegevens in de aangiften rechtstreeks te ontlenen aan de administraties van de zzp'ers. Naar verwachting zal dit voor zzp'ers leiden tot administratieve lastenverlichting, tot meer inzicht in hun eigen financiële en fiscale positie, en tenslotte tot kwalitatief betere aangiften.

Een groot deel van de gemaakte fouten kan voorkomen worden door gecertificeerde online boekhoudsoftware te verrijken met 'aangifte doen en betalen'. Het online boekhoudpakket ondersteunt de zzp'er bij het voeren van zijn administratie. Rechtstreeks vanuit de software vormt die administratie vervolgens de basis voor de belastingaangifte en de betaling daarvan, via een

[1] Kamerstukken II 2014/15, 34003.

koppeling met de bankrekening van de zzp'er. Dit vergroot te kans om het in één keer goed te doen; dubbele handelingen zijn niet meer nodig.

Begin 2018 is een pilot gestart met een beperkte groep zzp'ers. Deze groep kan inmiddels aangifte omzetbelasting doen vanuit de online boekhoudsoftware én deze direct betalen met iDeal. Onderzoek naar de ervaringen over het eerste kwartaal 2018 laat zien dat het overgrote deel van de deelnemers deze nieuwe manier van boekhouden en het doen en betalen van aangifte omzetbelasting als gemakkelijk, logisch en duidelijk ervaart.
In een latere fase zal ook de mogelijkheid geboden worden vanuit de gecertificeerde boekhoudsoftware het winstdeel van de aangifte inkomstenbelasting in te vullen.

10. De Staatssecretaris heeft toegezegd om in samenspraak met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat de Kamer eind 2018 te informeren over de voortgang rondom de invoering van de MRB-toeslag.

De Belastingdienst koerst op het in werking te laten treden van de toeslag in de motorrijtuigenbelasting per 1 januari 2020. De Belastingdienst monitort de voortgang van de verschillende trajecten om de toeslag te realiseren nauwlettend. Dit laat echter onverlet dat het risico bestaat dat onvoorziene tegenvallers in deze trajecten kunnen leiden tot verdere vertraging van de invoering van de toeslag en dat de implementatiedatum van 1 januari 2020 mogelijk niet gehaald wordt.

11. De Staatssecretaris heeft toegezegd de Kamer in het najaar 2018 te informeren over de plannen voor de herziening en het verdere tijdpad van implementatie van de rulingpraktijk. Zijn ambitie is dat de nieuwe vormgeving van de rulingpraktijk per 1 januari 2019 gereed is.

De Staatssecretaris van Financiën heeft in zijn brief van 18 februari 2018 aangekondigd de rulingpraktijk voor rulings met een internationaal karakter te willen herzien. De maanden daarna heeft een interne werkgroep met input van twee externe deskundigen een werkdocument gemaakt. In dit werkdocument zijn de huidige situatie en mogelijke opties voor een herziening van de praktijk op de onderdelen i) inhoud, ii) proces en iii) transparantie in kaart gebracht. Vervolgens heeft in augustus/september een internetconsultatie plaatsgevonden waarin betrokkenen zijn uitgenodigd om mee te denken over de nieuwe inrichting van de rulingpraktijk. De input vanuit de internetconsultatie en de externe deskundigen wordt meegenomen in de uiteindelijke plannen voor de nieuwe vormgeving van de rulingpraktijk. De Staatssecretaris is voornemens deze plannen aan het eind van dit jaar aan de Tweede Kamer te sturen. Doel is dat vanaf 1 januari 2019 de nieuwe inrichting van de rulingpraktijk kan worden vormgegeven.

12. Na toetsing worden er nog bestedingsplannen overgeboekt naar de Belastingdienst. De Minister heeft toegezegd dat het exacte overzicht daarvan via de staatssecretaris van Financiën aan de Kamer verzonden zal worden.

In de financiële bijlage van de Kamerbrief Beheerst Vernieuwen d.d. 26 april 2018 [Kenmerk] (tabel 2) staat de raming opgenomen voor het totaal aan de Belastingdienst beschikbaar gestelde budget voor beheerst vernieuwen. Van dit budget is nu op basis van vier getoetste bestedingsplannen een eerste tranche van cumulatief (tot en met 2022) ruim 500 mln. voor de Belastingdienst beschikbaar gesteld voor:

- Het aanpakken van de complexe en verouderde ICT.
- Het vernieuwen van processen.
- Het verbeteren van de bedrijfsvoering.
- Instroom van personeel.
-

Het nog resterende budget op de Aanvullende Post blijft beschikbaar voor het Beheerst Vernieuwen van de Belastingdienst en zal op basis van nog op te stellen bestedingsplannen worden vrijgegeven.

B. Updates doorlopende toezeggingen

In de onderstaande tabel komen onderwerpen aan de orde waarvan is toegezegd om doorlopend over te rapporteren.

	Vergaderjaar	Omschrijving toezegging	Vindplaats
1	2015-2016	De Staatssecretaris heeft toegezegd om in de halfjaarsrapportages van de Belastingdienst verslag te doen over de voortgang van het proces van behandeling van informatie uit de Panama papers en de daarmee bereikte resultaten.	Kamerstukken II 2015-2016, 34 451, nr. 2, p. 3
2	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd in de komende halfjaarsrapportages Belastingdienst te rapporteren over internationaal invorderen, waaronder de tien grootste landen. Daarnaast wordt zowel voor deze landen als op het totaal aangegeven wat alsnog wordt geïnd en wat oninbaar is gebleken.	Handelingen II 2017-2018, 31 066, nr. 394
3	2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat, mochten zich nieuwe ontwikkelingen voordoen in de soorten goederen/diensten waarmee btw-carrouselfraude plaatsvindt, de Kamer hierover geïnformeerd zal worden.	Handelingen II 2017-2018, 25
4	2015-2016	De Staatssecretaris heeft in het kader van de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) toegezegd dat als een nieuwe constructie opduikt waarmee echt op een nieuwe manier buiten dienstbetrekking wordt gewerkt, deze constructie geanonimiseerd en ontdaan van fiscale informatie, openbaar wordt gemaakt op de website van de Belastingdienst.	Handelingen I, 27, It. 7
5	2016-2017	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat, zodra stappen zijn gezet in het onderzoek naar tien mogelijk kwaadwillende opdrachtgevers, de Kamer hierover geïnformeerd zal worden.	Kamerstukken II 2017-2018, 34 036, nr. 63
6	2014-2015	De Staatssecretaris heeft toegezegd te rapporteren aan de Kamer als blijkt dat groepen additioneel worden uitgezonderd van elektronisch berichtenverkeer (EBV) of een uitzondering dreigen te worden. Dit zal worden gemeld aan de Kamer in de halfjaarsrapportage.	Kamerstukken II 2014-2015, 34 196, nr. 18, p. 12
7	2014-2015	De Staatssecretaris heeft toegezegd elke volgende verandering met impact in het kader van de Wet EBV vooraf aan de Kamer te melden.	Kamerstukken II 2014-2015, 34 196, nr.18, p. 12

Toelichting

1. De Staatssecretaris heeft toegezegd om in de halfjaarsrapportages van de Belastingdienst verslag te doen over de voortgang van het proces van behandeling van informatie uit de Panama papers en de daarmee bereikte resultaten.

- Panama Papers

De detectie en identificatie van de 514 aan Nederland gelinkte (rechts)personen uit de database van het International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ) is inmiddels afgerond. Er zullen geen nieuwe casussen meer uit dit databestand voortkomen. Bij alle dossiers heeft een eerste beoordeling plaatsgevonden op fiscaal belang voor Nederland. Deze eerste beoordeling heeft intussen geleid tot inhoudelijke behandeling in 56% van de gevallen. In de overige 44% van de gevallen worden geen vervolgstappen ondernomen vanwege geen of geringe fiscale relevantie. Zoals in de 21e halfjaarrapportage is gemeld, kost de inhoudelijke beoordeling veel tijd omdat als gevolg van het (nog steeds) ontbreken van brondocumenten op andere wijze bewijsmateriaal

vergaard moet worden (onder andere door opvraag in het buitenland). In de 20e halfjaarrapportage is gemeld dat Duitsland over meer brondocumenten lijkt te beschikken. Inmiddels is Duitsland (deelstaat Hessen) bereid tot het delen van deze informatie op casusniveau. Op pilotbasis is over enkele dossiers om nadere informatie verzocht.

Van de in behandeling genomen dossiers is ongeveer de helft afgerond of in een ver gevorderd stadium van behandeling. De analyses en activiteiten in het toezicht hebben ondertussen geleid tot het opleggen van aanslagen tot een bedrag van per saldo € 7,2 miljoen (incl. boetes en rente). Inmiddels is er ook in één casus een strafrechtelijk traject ingezet. In een aantal andere gevallen wordt het instellen van een strafrechtelijk traject nog bezien. Daarnaast wordt overwogen tegen een aantal belastingplichtigen een civiele procedure te starten om het verstrekken van informatie af te dwingen. De voortgang van afhandeling van de posten heeft continue de aandacht van de Belastingdienst.

Met betrekking tot de in het Regeerakkoord aangekondigde businesscase heb heeft de staatsecretaris de Tweede Kamer, in antwoord op Kamervragen over nieuw datalek bij Mossack Fonseca, nader geïnformeerd. Zoals in deze antwoorden is aangegeven is in het verleden gebleken dat het zowel ex ante als ex post niet lukt een directe relatie te leggen tussen specifieke investeringen en meer belastingopbrengsten, wat gebaseerd is op de onderzoeken van de Algemene Rekenkamer en ADR. Op Prinsjesdag 2018 is de Kamer geïnformeerd over een extra investering de komende jaren tot en met 2022 van cumulatief 17 mln. op het terrein van de versterking van de informatiepositie en de opsporingscapaciteit van de Belastingdienst, en ook de handhavingstrategie van de Belastingdienst ten goede kan komen.

- Paradise Papers

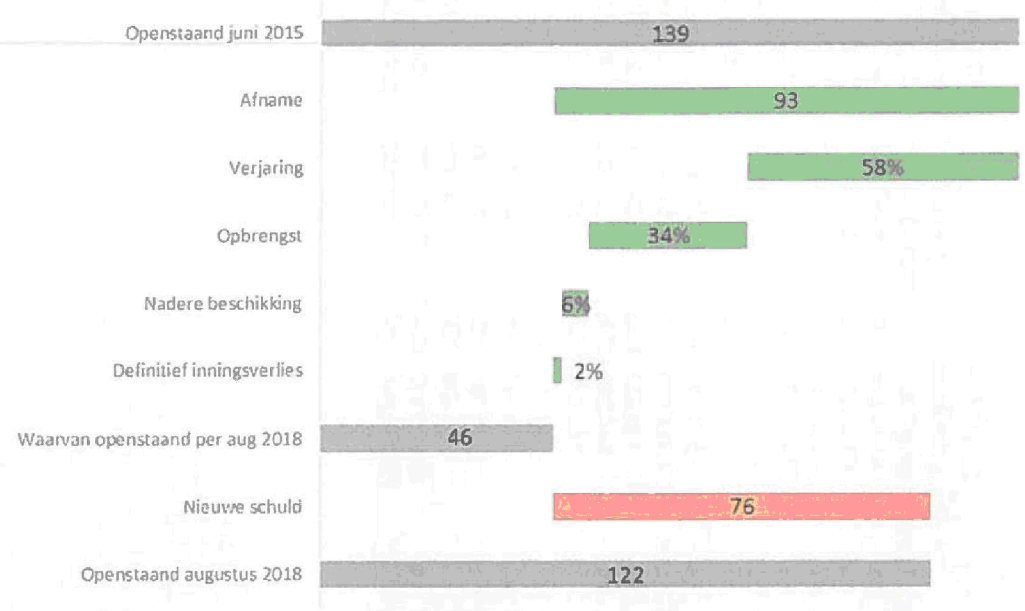
Vanaf 25 oktober 2017 heeft ICIJ informatie gepubliceerd onder de noemer Paradise Papers. In tegenstelling tot de Panama Papers kennen de data uit de Paradise Papers diverse bronnen. Een deel van de data is volgens de ICIJ afkomstig uit bestanden van de internationale trustservice provider Appleby. De rest is afkomstig uit de handelsregisters van onder meer Barbados, Aruba, Malta en Saint Kitts and Nevis. Bij de analyse van het fiscale belang wordt vooralsnog geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende databronnen. Wel wordt prioriteit gegeven aan de gegevens die afkomstig zijn van Appleby omdat die het meest concreet zijn.

De Belastingdienst is bezig met het analyseren op fiscale belang van de laatste update van ICIJ. Identificatie is de eerste en noodzakelijke stap voor behandeling. In de Paradise Papers zijn 723 mogelijk voor Nederland relevante natuurlijke personen geïdentificeerd. Deze personen en de in de Paradise Papers genoemde in de daaraan gelieerde ondernemingen maken veelal deel uit van wereldwijde structuren van internationale ondernemingen Tot 1 juli 2018 zijn tegen deze achtergrond 405 (rechts)personen fiscaal beoordeeld. Bij veruit de meeste dossiers was de internationale structuur fiscaal bekend en leiden daarom niet tot een (extra) correctie.

De publicaties van de ICIJ zijn intussen ook vergeleken met de ons bekende gegevens van niet-ingezetenen. Daaruit blijkt dat er ruim 2600 natuurlijke personen of rechtspersonen zijn, welke een bankrekening in Nederland aanhouden dan wel hebben aangehouden. De fiscale relevantie van deze informatie wordt nader onderzocht. Dit vergt vanwege de complexiteit de nodige tijd.

2. De Staatssecretaris heeft toegezegd in de komende halfjaarsrapportages Belastingdienst te rapporteren over internationaal invorderen, waaronder de tien grootste landen. Daarnaast wordt zowel voor deze landen als op het totaal aangegeven wat alsnog wordt geïnd en wat oninbaar is gebleken.

De geactualiseerde cijfers zijn in figuur 1 opgenomen. Dit is de laatste update over internationaal invorderen in de halfjaarsrapportage.

Figuur 1: toe- en afname openstaande toeslagschulden in het buitenland (bedrag x € 1 miljoen)

Ultimo juni 2015 stond er € 139 miljoen aan vorderingen open in het buitenland. Van dit bedrag stond € 81 miljoen daadwerkelijk open en was er € 58 miljoen buiten het invorderingsproces geplaatst, door middel van een nog verrekenbare oninbaarlijding. Deze oninbaarlijdingen worden actief gemonitord op verrekenmogelijkheden.

De afname van het openstaande vorderingsbedrag in de periode van juni 2015 t/m augustus 2018 bedraagt 93 miljoen. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- Als gevolg van verjaring is 58 procent van het openstaande bedrag niet meer in te vorderen / te verrekenen. Dit betreft met name het deel dat al buiten de invordering was geplaatst.
- 34 procent van de afname is als opbrengst op de openstaande vorderingen ontvangen. Voor 6 procent is de openstaande schuld als gevolg van een nadere beschikking naar beneden bijgesteld.
- Voor 2 procent is de schuld als definitief inningsverlies afgeschreven. Bijvoorbeeld naar aanleiding van een overlijden of een schuldsaneringstraject.

Ultimo augustus 2018 staat er nog 46 miljoen van de in juni 2015 geselecteerde vorderingen open (€ 41 miljoen daadwerkelijk open en € 5 miljoen als verrekenbare oninbaarlijding).

In de periode tussen juni 2015 t/m augustus 2018 zijn er nieuwe terugvorderingsbeschikkingen opgelegd, waarvan er ultimo augustus 2018 voor een bedrag van € 76 miljoen openstaat bij personen in het buitenland.

Het totale openstaande bedrag in het buitenland is ultimo augustus 2018 122 miljoen (115 miljoen daadwerkelijk open en 7 miljoen als verrekenbare oninbaarlijding).

	Land	Stand juni 2015	Waarvan open per augustus 2018	Afname	Afname uitgesplitst Geïnd bedrag		Verminderd		Definitief inningsverlies w.o. verjaring		Nieuw ontstane toeslagschuld	Stand per augustus 2018
1	België	25.165.459	9.717.606	15.447.853	6.428.246	42%	993.268	6%	8.026.339	52%	15.040.009	24.757.616
2	Polen	21.648.426	5.225.013	16.423.413	5.647.497	34%	1.093.043	7%	9.682.873	59%	12.598.092	17.823.105
3	Duitsland	15.116.659	3.747.762	11.368.897	5.509.598	48%	919.541	8%	4.939.759	43%	8.040.744	11.788.506
4	Curaçao	14.788.942	5.710.279	9.078.663	1.442.740	16%	112.347	1%	7.523.576	83%	7.051.436	12.761.716
5	Groot-Brittannië	10.499.581	3.949.643	6.549.937	1.488.194	23%	407.196	6%	4.654.547	71%	5.529.165	9.478.809
6	Bulgarije	5.376.736	3.243.968	2.132.768	522.402	24%	51.104	2%	1.559.263	73%	1.701.251	4.945.219
7	Turkije	4.557.924	938.414	3.619.510	1.834.051	51%	257.225	7%	1.528.235	42%	2.235.669	3.174.083
8	Aruba	3.248.138	1.453.341	1.794.797	320.547	18%	62.545	3%	1.411.704	79%	1.585.470	3.038.811
9	Suriname	3.189.446	971.269	2.218.177	754.870	34%	63.432	3%	1.399.875	63%	1.269.307	2.240.576
10	Spanje	2.723.942	953.921	1.770.021	758.409	43%	67.368	4%	944.245	53%	2.264.991	3.218.912
16	Bonaire	1.372.129	497.123	875.006	246.954	28%	46.407	5%	581.645	66%	836.334	1.333.457
19	Marokko	1.034.127	222.465	811.662	375.171	46%	19.279	2%	417.212	51%	345.964	568.429
20	Sint Maarten	821.934	289.664	532.270	123.585	23%	27.163	5%	381.522	72%	669.350	959.014
40	St. Eustasius	319.449	176.007	143.442	12.509	9%	4.648	3%	126.285	88%	211.285	387.292
103	Saba	31.397	19.071	12.326	6.049	49%	709	6%	5.568	45%	30.929	50.000
	Overig	29.600.763	9.328.839	20.271.924	5.999.192	30%	1.164.609	6%	13.108.122	65%	16.151.390	25.480.229
	Totaal	**139.495.051**	**46.444.386**	**93.050.665**	**31.470.014**	**34%**	**5.289.882**	**6%**	**56.290.768**	**60%**	**75.561.386**	**122.005.772**

3. **De Staatssecretaris heeft toegezegd dat, mochten zich nieuwe ontwikkelingen voordoen in de soorten goederen/diensten waarmee btw-carrouselfraude plaatsvindt, de Kamer hierover geïnformeerd zal worden.**

Er zijn geen nieuwe soorten goederen/diensten geconstateerd waarmee btw-carrouselfraude plaatsvindt.

4. **De Staatssecretaris heeft in het kader van de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) toegezegd dat als een nieuwe constructie opduikt waarmee echt op een nieuwe manier buiten dienstbetrekking wordt gewerkt, deze constructie geanonimiseerd en ontdaan van fiscale informatie, openbaar wordt gemaakt op de website van de Belastingdienst.**

De Belastingdienst is bij zijn beoordeling van voorgelegde overeenkomsten geen constructies tegengekomen die geanonimiseerd en ontdaan van fiscale informatie openbaar kunnen worden gemaakt.

5. **De Staatssecretaris heeft toegezegd dat, zodra stappen zijn gezet in het onderzoek naar tien mogelijk kwaadwillende opdrachtgevers, de Kamer hierover geïnformeerd zal worden.**

In de [PM] heeft de staatsecretaris uw Kamer toegezegd op de hoogte te houden van de resultaten van de onderzoeken van de Belastingdienst van gevallen waarin mogelijk sprake is van schijnzelfstandigheid en (evidente) kwaadwillendheid. In voorkomende gevallen is een beoordeling van de aanwezige arbeidsrelaties in het kader van de DBA onderdeel van de reguliere controles loonheffingen. Als blijkt dat bij die beoordeling de arbeidsrelatie alsnog kwalificeert als dienstbetrekking dan vindt een aanvullende toets plaats naar mogelijke (evidente) kwaadwillendheid. Bij 50 opdrachtgevers bij wie een beoordeelde arbeidsrelatie alsnog als een dienstbetrekking werd gekwalificeerd, was mogelijk sprake van evidente kwaadwillendheid. Bij deze opdrachtgevers is nader onderzoek ingesteld. Bij 42 van deze opdrachtgevers is geconstateerd dat zij niet evident kwaadwillend zijn. Van de overige 8 opdrachtgevers kon dit nog niet worden vastgesteld, deze vervolgonderzoeken zijn nog niet afgerond.

Deze ervaringen die met deze werkwijze zijn opgedaan zijn mede aanleiding geweest voor het Toezichtsplan Arbeidsrelaties en de daarin genoemde 100 bedrijfsbezoeken die de Belastingdienst in de tweede helft van 2018 zal afleggen.

6. **De Staatssecretaris heeft toegezegd te rapporteren aan de Kamer als blijkt dat groepen additioneel worden uitgezonderd van elektronisch berichtenverkeer (EBV) of een uitzondering dreigen te worden. Dit zal worden gemeld aan de Kamer in de halfjaarsrapportage.**

In de Kamerbrief van 5 juli jl. is gerapporteerd over de wijze waarop vanuit de Belastingdienst de communicatie in de toekomst gaat plaatsvinden. Voor de burger zal o.m. een keuzemogelijkheid worden geïntroduceerd (papier of digitaal). Deze keuzemogelijkheden vraagt een wetswijziging, die momenteel in voorbereiding is.

7. **De Staatssecretaris heeft toegezegd elke volgende verandering met impact in het kader van de Wet EBV vooraf aan de Kamer te melden**

In de brief van 5 juli jl. aan uw Kamer is gemeld dat de wet EBV in lijn wordt gebracht met het regeerakkoord 'vertrouwen in de toekomst'. Dat betekent dat burgers op termijn kunnen kiezen voor elektronische of papieren berichten van de Belastingdienst. In bedoelde brief wordt beoogd de benodigde wetswijziging onderdeel te maken van het Belastingplanpakket 2020. De feitelijke doorvoering van de individuele keuze wordt verwacht in de loop van 2021.

C. Afgedane moties en toezeggingen

In de onderstaande tabel zijn de moties en toezeggingen opgenomen die zijn afgedaan na de 21e halfjaarsrapportage.

Datum toezegging	Datum afdoening	Omschrijving motie/ toezegging	Wijze afdoening
14-dec-17	1-mei-18	De Staatssecretaris heeft toegezegd zich te beraden hoe hij de Kamer informeert over de scenario's waar de Douane rekening mee houdt in het kader van de Brexit.	Afgerond in Kamerstukken II 2017-2018, 31 066 nr. 401
15-mei-18	31-mei-18	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat alle 166 ouders die in bezwaar zijn gegaan over de kinderopvangtoeslag voor eind mei schriftelijk excuses hebben ontvangen van de Belastingdienst/ Toeslagen.	Handelingen II, 2017-2018, nr. 1206, Aanhangsel.
13-jun-18	14-jun-18	De Staatssecretaris heeft toegezegd een voorzet aan de Kamer toe te zenden voor de inhoudsopgave van de rapportages over de Belastingdienst aan de Kamer.	Afgerond in De brieven zijn verzonden op 29 mei 2018
13-jun-18	18-jun-18	De Staatssecretaris heeft toegezegd de schriftelijke vragen van lid Omtzigt 'over de problemen bij de schenk- en erfbelasting die al lang bekend waren bij de Belastingdienst, maar pas in november 2017 aan de Kamer werden meegedeeld' voor het volgende debat te beantwoorden.	Afgerond in Kamerstukken II 2017-2018, 31 066 nr. 410
6-sep-17	6-jul-18	De Staatssecretaris heeft toegezegd terug te komen op de voortgang ten aanzien van de keuzemogelijkheid voor mensen om (alleen) volledig digitale post te ontvangen, voor zover die al is gedigitaliseerd.	Afgerond in Kamerstukken II 2017-2018, 31 006, nr. 421
14-dec-17	6-jul-18	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat de gezamenlijke Interactiestrategie -met andere uitvoerders- over digitaal communiceren met de overheid wordt gedeeld met de Tweede Kamer. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de expats.	Afgerond in Kamerstukken II 2017-2018, 31 006, nr. 421
26-apr-18	13-7-2018	De Staatssecretaris heeft, in antwoord op de vragen van de leden Van der Molen, Omtzigt en Lodders over het gebruik van het burgerservicenummer (BSN) in het btw-identificatienummer, toegezegd de Kamer voor de zomer te informeren over de uitkomsten van onderzoek bij de Belastingdienst naar een alternatief voor dit gebruik.	Kamerbrief over onderzoek Autoriteit Persoonsgegevens naar gebruik burgerservicenummer (BSN) in btw-identificatienummer, 13 juli 2018
31-mei-18	13-jul-18	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat hij, indien hij een aanwijzing massaal bezwaar geef voor de bezwaarschriften tegen de vermogensrendementsheffing in de aanslag inkomstenbelasting 2017, een afschrift van het aanwijzingsbesluit aan de Kamer zal toezenden.	Staatscourant Jaargang 2018, Nr. 39781, Besluit van 7 juli 2018, nr. 2018-12775 Brief Massaal bezwaar box 3 - beantwoording vragen Schriftelijk Overleg en toezending Aanwijzingsbesluit, 13 juli 2018

D. Openstaande moties en toezeggingen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de openstaande moties en toezeggingen, met een verwachte datum van afdoening.

Vergaderjaar	Omschrijving	Vindplaats	Stand van zaken
2017-2018	Lid Azarkan verzoekt de regering te bezien, in het kader van de nadere uitwerking van de aanpak van belastingontwijking, of de substance-eis afhankelijk kan worden gemaakt van de omvang en inhoud van de activiteiten van de onderneming die om een tax ruling vraagt.	Kamerstukken II, 2017-2018, 25 087, nr. 201, 3 april 2018	In behandeling. Aan de motie wordt uitvoering gegeven bij de herziening van de rulingpraktijk. Rapportage over de herziening van de rulingpraktijk wordt dit najaar aan de TK aangeboden.
2016-2017	Motie: Lid Mei Li Vos verzoekt de regering om, na de transitieperiode stapsgewijs met handhaving aan te vangen en daarbij voorrang te geven aan de pakketbezorgingssector en de medisch specialisten.	Kamerstukken II, 2016-2017, 34 036, nr. 34, 4 oktober 2016	In behandeling. De motie is pas aan de orde na ingang van nieuwe wetgeving welke is voorzien op 1 januari 2020.
2017-2018	Motie: Lid Leijten verzoekt de regering uit te werken hoe zij bij de rapportages over het rulingbeleid de feiten en omstandigheden van een ruling beter inzichtelijk maakt.	Kamerstukken II, 2017-2018, 31 066, nr. 412, 26 juni 2018	In behandeling. dit verzoek maakt onderdeel uit van de herinrichting rulingpraktijk waarover de Tweede Kamer in het najaar 2018 wordt ingelicht
2017-2018	Motie: Leden Lodders, Omtzigt, Van Weyenberg en Bruins verzoeken de regering in nauw overleg met de Kamer tot een hernieuwde structuur van de informatievoorziening aan de Kamer te komen, voortbouwend op de brief van de regering; verzoekt de regering tevens de Kamer te betrekken bij de afbakening en reikwijdte van de onderwerpen, zoals personeel, sturing en ICT; verzoekt de regering vervolgens middels een jaarplan de Kamer driemaal jaarlijks te informeren over de voortgang van de hervormingen bij de Belastingdienst en de Auditdienst Rijk (ADR) te vragen een toetsende rol uit te voeren.	Kamerstukken II, 2017-2018, 31 066, nr. 415, 26 juni 2018	In behandeling. Jaarplan 2019 in voorbereiding. Tevens vindt er een technische briefing plaats met Kamerleden over de inrichting van het Jaarplan.
2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat er wordt gewerkt aan voorlichtingsmateriaal over cryptovaluta. Zodra dit gereed is, wordt dit op de website van de Belastingdienst geplaatst.	Kamerstukken I 2017-2018, 34775, nr. AA	In behandeling. Er vindt intern overleg plaats om het voorlichtingsmateriaal te ontwikkelen, dat wordt vervolgens geplaatst op de website van de Belastingdienst.
2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd in de Handhavingsbrief 2019 specifiek in te gaan op een doelgroep binnen het segment Ondernemingen en op de	Kamerstukken II 2017-2018 Bijlage bij Kamerstuk 31 066, nr. 390	In behandeling. Naar verwachting wordt de Handhavingsbrief 2019 in oktober of november

	doelgroep Toeslagen.		2019 aan de Kamer verzonden.
2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen, die recht hebben op de heffingskortingen in de inkomstenbelasting, in het vierde kwartaal 2018 hierover per brief worden geinformeerd. Daarnaast wordt een communicatietraject ingezet voor de gehele doelgroep.	Kamerstukken II 2017-2018, 31 066, nr. 401	In behandeling. De brieven worden in het vierde kwartaal 2018 verzonden. En communicatietraject zal worden ingezet.
2018-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat in de Handhavingsbrief voor 2019 het belang van boekenonderzoeken in relatie tot de andere instrumenten nadrukkelijk meegenomen zal worden.	Kamerstukken II 2017–2018, 31 066, nr. 419	In behandeling. Naar verwachting wordt de Handhavingsbrief 2019 in oktober of november 2019 aan de Kamer verzonden.
2016-2017	De Staatssecretaris heeft toegezegd een objectieve gevalideerde meetmethodiek voor de voortgang van de Investeringsagenda te ontwikkelen.	Kamerstukken II 2016-2017, 31 066, nr. 355	Deels voldaan. De batenprognose wordt steeds verder ontwikkeld. In december 2017 heeft de Belastingdienst de meetmethodiek voor het risicoselectiemodel negatieve aangiften omzetbelasting gerealiseerd. Een externe wetenschapper heeft dit model gevalideerd. De meetmethodiek meet het ex ante batenpotentieel ten opzichte van de oude werkwijze. De meting van het batenpotentieel vindt begin 2019 plaats over kalenderjaar 2018. Voor de inkomensheffing niet-winst is een meetmethodiek in ontwikkeling.
2016-2017	De Staatssecretaris heeft toegezegd na één en na twee jaar te rapporteren aan de Kamer of er problemen zijn geconstateerd met de continuïteit van ondernemingen door de heffing van erf- en schenkbelasting (BOR).	Handelingen II 2016-2017, 23, it. 9, p. 34.	Doorlopend. In de Kamerbrief Fiscale moties en toezeggingen aan de Tweede Kamer - Vergaderjaar 2017–2018, 34 775 IX, nr. 22 - is gerapporteerd over 2018. In 2019 zal er opnieuw gerapporteerd worden.
2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd dat de Belastingdienst de uitvoering van de aansprakelijkheidsbepaling van pand- en hypotheekhouders (btw) monitort en over de effecten en knelpunten rapporteert aan de kamer.	Handelingen II 2017-2018, 25	In behandeling. De Belastingdienst monitort de uitvoering van de maatregel gedurende het jaar 2018 en rapporteert over effecten en knelpunten in het eerste kwartaal

			2019 aan de Kamer.
2017-2018	In de 21e halfjaarsrapportage is het risico opgenomen dat aanvullingen van belastingplichtigen mogelijk niet verwerkt kunnen worden omdat ze al in de berekeningsfase zouden zitten. Hierdoor zouden extra bezwaarschriften moeten worden behandeld. Het onderzoek naar de manier waarop dit proces geoptimaliseerd kan worden is inmiddels afgerondIn 2019 - campagne IH 2018 - zijn aanpassingen voorzien die naar schatting leiden tot een vermindering van het aantal bezwaren met 20.000. De Staatssecretaris heeft toegezegd rapporteren over de realisatie van deze procesoptimalisatie in de halfjaarsrapportage.	Kamerstukken II 2017-2018, 31 066, nr. 408	In behandeling. Rapportering aan de kamer is voorzien eind 2019.
2017-2018	De Staatssecretaris heeft toegezegd een brief te sturen met de eindafrekening van de vertrekregeling en de diverse mogelijke arrangementen, inclusief de wijze waarop de overschrijding van de regeling betaald wordt.	Kamerstukken II, TK 31 066, nr. 313	In behandeling. Rapportering aan de Kamer is voorzien in 2021.
2016-2017	De Staatssecretaris heeft toegezegd om jaarlijks een notitie toe te voegen aan de halfjaarsrapportage Belastingdienst met een aanvulling op de aantallen APA's en ATR's. Er wordt per type ruling een voorbeeld of model gegeven zodat de Kamer kan zien hoe het in elkaar zit.	Handelingen II 2016-2017, 82, it. 8, p. 21	Doorlopend. Gerapporteerd aan de Tweede Kamer bij brief van 18 februari 2018, Kamerstukken II 2017/18, 25087 nr. 187. Verwijzing en samenvatting is ook opgenomen in 21ste halfjaarsrapportage. Vanaf de 23e halfjaarsrapportage zal over deze toezegging gerapporteerd worden.
2017-2018	Gevraagd wordt of banken een controlerende rol zouden kunnen spelen ten aanzien van de aangifte van het bezit van Bitcoins bij de Belastingdienst. De Staatssecretaris heeft toegezegd dit punt mee te nemen in de verdere uitwerking van de fiscale beleidsagenda.	Kamerstukken I 2017-2018, 34 775, nr. AA	In behandeling. Integraal overleg over cryptovaluta zal worden gepland waarbij ook afstemming met Autoriteit Financiële Markten zal plaatsvinden.
2017-2018	Het streven van de Staatssecretaris is om de Kamer voor eind 2018 te informeren over uitkomsten onderzoek externe commissie in het kader van het Onderzoek naar gebruik van het BSN in het btw-identificatienummer. De Staatssecretaris heeft toegezegd de kamer voor eind 2018 te informeren over de uitkomsten van dit onderzoek.	Kamerbrief over onderzoek Autoriteit Persoonsgegevens naar gebruik burgerservicenummer (BSN) in btw-identificatienummer, 13 juli 2018	In behandeling.
2017-2018	Na toetsing worden er nog bestedingsplannen overgeboekt naar de Belastingdienst. De Minister heeft toegezegd dat het exacte overzicht	Tweede Kamer, 84e plenaire vergadering	In behandeling. In aansluiting op de 22ste halfjaarsrapportage Belastingdienst zal er

	daarvan via de Staatssecretaris van Financiën aan de Kamer verzonden zal worden.		invulling gegeven worden aan deze toezegging.
2016-2017	De Staatssecretaris heeft toegezegd om volgend voorjaar, ten behoeve van de parlementaire behandeling van het Belastingplanpakket 2019, een actualisatie van de parameterbrief naar de Kamer te sturen.	Kamerstukken II 2016-2017, 31 066 nr. 364	In behandeling. Uitvoering conform toezegging.

CONCEPT

Bijlage II Productietabellen

Inleiding

In deze bijlage zijn de belangrijkste productiecijfers van het toezicht door Belastingen, Douane en Toeslagen opgenomen. De set tabellen bevat de indicatoren uit de begroting IX 2018. De cijfers geven samen met de overige onderdelen van de halfjaarsrapportage inzicht in het presteren van de Belastingdienst in de afgelopen periode.

I. Algemene doelstelling (compliance)

Prestatieindicator	realisatie t/m juni 2017	doelstelling 2018	realisatie t/m juni 2018
Percentage aangiften omzetbelasting tijdig ontvangen	95,2%	> 95%	95,5%
Percentage aangiften loonheffingen tijdig ontvangen	99,6%	> 99%	99,0%
Percentage aangiften inkomensheffingen en vennootschapsbelasting tijdig ontvangen	-	> 94%	94,3%
Tijdige betaling van belastingen en premies	98,2%	> 98%	98,7%
Oninbare belastingen en premies	0,2%	< 0,6%	0,3%

Onder compliance verstaat de Belastingdienst dat burgers en bedrijven bereid zijn hun wettelijke fiscale verplichtingen ten aanzien van de Belastingdienst na te komen. Alle indicatoren scoren gelijk aan of beter dan de doelstelling. De in de begroting opgenomen indicatoren over het juist en volledig doen van aangifte worden niet doorlopend, maar als jaarindicator gemeten en is daarom niet beschikbaar voor deze halfjaarsrapportage.

II. Dienstverlening

Prestatieindicator	realisatie t/m juni 2017	doelstelling 2018	realisatie t/m juni 2018
Afgehandelde bezwaren binnen Awb-termijn	85%	90-95%	81%
Afgehandelde klachten binnen Awb-termijn	98%	90-95%	98%
Klanttevredenheid: Bellers, website- en baliebezoekers die op de gehanteerde 5-puntsschaal een 3 of hoger scoren	Telefonie:79% Website:82% Balie:79%	≥ 70%	Telefonie:74% Website:79% Balie:82%
Klanttevredenheid: Bellers, website- en baliebezoekers die op de gehanteerde 5-puntsschaal een 1,5 of lager scoren	Telefonie: 6% Website: 4% Balie: 6%	≤ 10%	Telefonie: 9% Website: 6% Balie: 6%
Aantal ontvangen klachten over het handelen van de Belastingdienst	5.746	< 11.145	6.212

Met passende dienstverlening wil de Belastingdienst ervoor zorgen dat belastingplichtigen en toeslaggerechtigden hun verplichtingen kunnen nakomen en hun rechten kunnen verwezenlijken. De Belastingdienst streeft ernaar te voldoen aan de verwachtingen van burgers en bedrijven ten aanzien van snelle en klantgerichte dienstverlening.

De totale voorraad bezwaren is vanaf begin 2018 met 5 procent gestegen, terwijl de personele bezetting onder druk staat. Als gevolg daarvan worden meer bezwaren te laat behandeld en zal de doelstelling in 2018 niet haalbaar zijn. In het eerste halfjaar zijn uitzendkrachten ingezet. Ook na 1 juli 2018 worden aanvullend uitzendkrachten ingezet.
In de afgelopen maanden zijn de volgende stappen gezet om het bezwaarproces te verbeteren:

- Het nieuwe systeem Logistieke Werkbesturing is inmiddels operationeel voor de bezwaren op aanslagen Inkomstenbelasting.
- De online bezwaarvoorziening is beschikbaar gekomen.
- Er is budget beschikbaar gesteld voor de in de Herijking van de Investeringsagenda voorziene projecten met betrekking tot het bezwaarproces.

Het aantal klachten in het eerste halfjaar is ten opzichte van vorig jaar gestegen. Met name het aantal klachten over de belastingen stijgt (900 meer dan vorig jaar), terwijl het aantal klachten over toeslagen gedaald is.

III Toezicht

Prestatieindicator	realisatie t/m juni 2017	doelstelling 2018	realisatie t/m juni 2018
Belastingen			
Percentage grote ondernemingen waarvan de klantbehandeling in de actualiteit beoordeeld is	83%	≥ 85%	87%
Percentage kasontvangsten van MKB-ondernemingen onder een fiscaal dienstverlenersconvenant	5,7%	6-8%	5,8%
Bruto correctieopbrengsten aangiftenbehandeling IH (betreft Particulieren en MKB)	€ 0,5 mld.	≥ € 1,6 mld.	€ 0,7 mld.
Bruto correctieopbrengsten aangiftenbehandeling Vpb MKB	€ 0,7 mld.	≥ € 1,4 mld.	€ 0,8 mld.
Bruto correctieopbrengsten boekenonderzoeken MKB	€ 439 mln.	≥ € 770 mln.	€ 419 mln.
Bezwaren ingediend na een correctie door de Belastingdienst (betreft IH)	18,3%	8-12%	8,9%
Toeslagen			
Het percentage definitief toegekende toeslagen met een terug te betalen bedrag ≤ € 500[4]	91,4%	≥ 91%	92,4%

De meeste toezichtsindicatoren voldoen aan de doelstelling. Bij de inkomensheffing vinden vooral in het tweede halfjaar veel toezichtwerkzaamheden plaats in verband met de begin 2018 ingediende aangiften over 2017. De achterstand in de realisatie van de doelstelling van de correctieopbrengsten IH wordt naar verwachting ingelopen.

Bij het percentage kasontvangsten van MKB-ondernemingen onder een fiscaal dienstverlenersconvenant is de norm nog niet gerealiseerd. Het doel is de deelname aan het horizontaal toezicht te verhogen, maar vanwege de zorgvuldigheid waarmee dergelijke convenantstrajecten plaatsvinden, is het niet aannemelijk dat het percentage op korte termijn sterk zal groeien.

De in de begroting opgenomen indicatoren over de rechtmatige toekenning van toeslagen en de indicatoren over de Douane worden niet doorlopend, maar als jaarindicator gemeten. Daarom zijn die indicatoren niet beschikbaar voor deze halfjaarsrapportage.

IV. Inning

Prestatieindicator	realisatie t/m juni 2017	doelstelling 2018	realisatie t/m juni 2018
Achterstand invordering	2,5%	2,5-3%	2,9%
Inning invorderingsposten binnen een jaar	55,3%	55-65%	56,9%

Inning is de laatste schakel in het fiscale proces. De indicatoren voldoen aan de doelstelling.

V. Massaal proces

Prestatieindicator	realisatie t/m juni 2017	doelstelling 2018	realisatie t/m juni 2018
Garantieregeling IH 2017: in maart aangifte gedaan, vóór 1 juli bericht	100%	100%	100%
Definitief vaststellen toeslagen	32,4%	≥ 85%	33,4%
Percentage toeslagen dat tijdig wordt uitbetaald	99,96%	≥ 99,9%	99,95%
Aantal ernstige productieverstoringen (damages)	40	< 70	35

Vanaf juni 2018 is gestart met het definitief vaststellen van toeslagjaar 2017. Tot en met augustus was voor ruim 60 procent van de toekenningen een definitieve beschikking afgegeven. Het definitief toekennen loopt in de komende maanden verder door en de verwachting is dat de jaardoelstelling van 85 procent gehaald zal worden. Naar verwachting zal het aantal

4 Voor kinderopvangtoeslag wordt een grens van € 1.000 aangehouden. Bij de toekenningen van kinderopvangtoeslag gaat het veelal om hogere bedragen dan bij andere toeslagen.

productieverstoringen in 2018 ongeveer even hoog uitkomen als in 2017. Het eerste halfjaar 2018 is iets rustiger verlopen dan in 2017.

VI. Fraude

Prestatieindicator	realisatie t/m juni 2017	doelstelling 2018	realisatie t/m juni 2018
Percentage processen-verbaal dat leidt tot veroordeling/transactie	80%	82-85%	84%
Gerealiseerde incasso-opbrengsten	€ 1,4 mln.	≥ € 83,3 mln.	€ 0,63 mln.
Omgevingsgerichte strafonderzoeken (% opsporingsuren)	29	> 40%	33%

De FIOD levert bijdragen aan het tegen gaan van fiscale, financiële en economische fraude (inclusief fraude met premies, subsidies, toeslagen en in- en export), aan witwasbestrijding, aan het waarborgen van de integriteit van het financiële stelsel en aan de bestrijding van de financiële georganiseerde criminaliteit. Tot en met juni 2018 heeft nog maar een beperkt aantal transacties tot incasso-opbrengsten geleid. Naar verwachting zullen in het tweede halfjaar voldoende opbrengsten worden gerealiseerd om de begrotingsdoelstelling te halen.

Bij de bestrijding van fraude werkt de FIOD steeds meer samen met partners als de politie en het Openbaar Ministerie, lokale en provinciale overheden en andere handhavingsorganisaties. Bij omgevingsgerichte onderzoeken wordt de opsporing projectmatig ingezet als onderdeel van de totale handhavingsstrategie. Het aandeel van de omgevingsgerichte onderzoeken in het totale palet stijgt weliswaar, maar de geplande toename naar 40 procent blijkt vooralsnog te ambitieus.

VII. Toezicht Toeslagen

Hieronder zijn de resultaten opgenomen van het definitief toekennen voor de toeslagjaren 2016 en 2017. Dit zijn de toeslagjaren waarvoor het proces van de definitieve toekenning in het eerste halfjaar 2018 de grootste omvang had. Een groot deel van dit proces voor toeslagjaar 2017 zal nog in het tweede halfjaar plaatsvinden, waardoor de in tabel 2 vermelde aantallen nog sterk zullen toenemen.

Tabel 1: Resultaten definitief toekennen toeslagjaar 2016 (t/m juni 2018)[5]

	Huurtoeslag	Kinderopvang toeslag	Kindgebonden budget	Zorgtoeslag
Nabetalingen van te weinig ontvangen toeslagen	619.000 42%	196.000 38%	194.000 22%	493.000 10%
waarvan:				
€ 0 - € 100	30%	12%	8%	3%
€ 100 - € 500	7%	16%	10%	4%
€ 500 - € 1000	3%	6%	3%	2%
≥ € 1000	2%	4%	1%	0%
Nihil	406.000 27%	86.000 17%	371.000 41%	3.228.000 65%
Terugvorderingen van te veel uitbetaalde toeslagen	466.000 31%	232.000 45%	333.000 37%	1.265.000 25%
waarvan:				
€ 0 - € 100	8%	14%	11%	9%
€ 100 - € 500	13%	18%	18%	11%
€ 500 - € 1000	4%	7%	6%	5%
≥ € 1000	7%	7%	3%	1%

5 Door afrondingsverschillen kan de som van de percentages in de onderverdeling verschillen van het totaalpercentage.

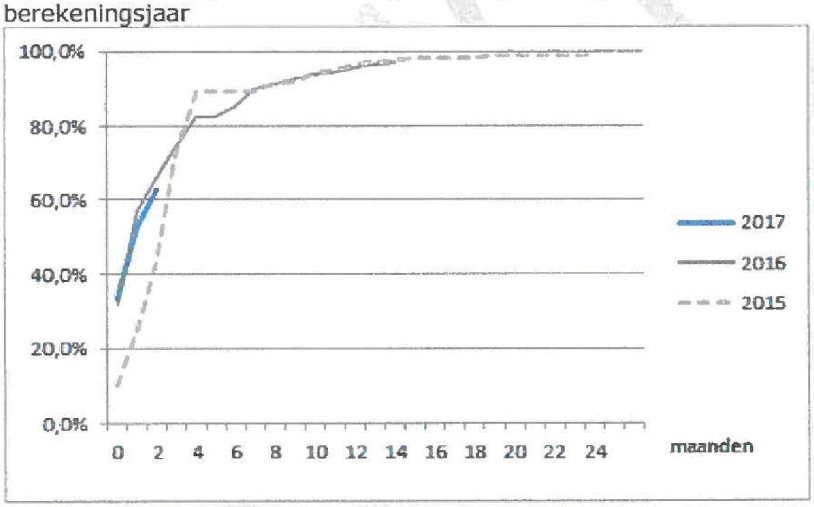
Tabel 2: Resultaten definitief toekennen toeslagjaar 2017 (t/m juni 2018)[6]

	Huurtoeslag	Kinderopvang toeslag	Kindgebonden budget	Zorgtoeslag
Nabetalingen van te weinig ontvangen toeslagen	219.000 44%	79.000 40%	73.000 26%	344.000 20%
waarvan:				
€ 0 - € 100	30%	14%	11%	11%
€ 100 - € 500	10%	18%	12%	8%
€ 500 - € 1000	3%	6%	2%	1%
≥ € 1000	1%	2%	0%	0%
Nihil	133.000 27%	43.000 22%	108.000 38%	999.000 58%
Terugvorderingen van te veel uitbetaalde toeslagen	144.000 29%	74.000 38%	106.000 37%	392.000 23%
waarvan:				
€ 0 - € 100	8%	16%	13%	8%
€ 100 - € 500	9%	16%	18%	10%
€ 500 - € 1000	4%	4%	4%	3%
≥ € 1000	7%	2%	1%	1%

Definitief toekennen toeslagen

Het definitief toekennen van de toeslagen 2017 ligt in geringe mate achter bij de planning. Dit omdat de productievolumes in juli 2018 naar beneden zijn bijgesteld als gevolg van de beperkte bereikbaarheid van Belastingtelefoon. In oktober 2018 worden deze volumes ingelopen. Daarna zal de productie weer volledig op schema liggen.

Figuur 1 Percentage definitief toegekend afgezet tegen het aantal maanden vanaf 1 juli na het berekeningsjaar

Terugbetalen toeslagen

De ontwikkeling van het openstaande bedrag aan terugvorderingen in het eerste halfjaar van 2018 is in de tabel hieronder opgenomen.

Tabel 3: Ontwikkeling openstaande terugvorderingen totaal per 30 juni 2018 (bedragen in miljoenen euro's)

Openstaande vorderingen per 1-1-2018	1.517[7]
- Nieuwe vorderingen	596
- Oninbaar	-34
- Ontvangen	-667
Openstaande vorderingen per 30-6-2018	1.412

6 Door afrondingsverschillen kan de som van de percentages in de onderverdeling verschillen van het totaalpercentage.
7 Gecorrigeerd t.o.v. de stand in de 21ste halfjaarsrapportage

Bijlage III Visual telefonieproces

[volgt nog]

CONCEPT

Geprint met Digidoc 2 op 05-10-2018, 12:39

Parafenoverzicht

Werkmap

Onderwerp: DGBD 169830 Eerste bespreekversie concept 22e halfjaarsrapportage
Nummer: 2018-0000026017
Algemeen taakverzoek: [redacted] advies aand e[redacted] om te paraferen - IB- 5/10

Document: DGBD 169830 Notitie eerste bespreekversie concept 22e halfjaarsrapportage (2018-0000169830)

Naam	Datum en Tijd	Inbox
[redacted] (MT)	05-10-2018, 12:37	[redacted] Paraferen
[redacted]	05-10-2018, 12:26	[redacted] Paraferen
[redacted]	05-10-2018, 12:01	[redacted] Stukken VT
[redacted] (MT)	05-10-2018, 11:27	[redacted] Bedrijf Paraferen
[redacted] UITVOERINGSBELEID)	05-10-2018, 11:25	[redacted] Uitvoeringsbeleid Paraferen
[redacted] [redacted] (BEDRIJF)	05-10-2018, 11:14	[redacted] Bedrijf Financieel Paraferen

[redacted]